

Takhasos

Monthly-166-167

تخصص
هناما
شماره ۱۶۶ / ۱۶۷ دور سوم جوزا / سرطان ۱۴۰۱ خورشیدی
مطابق با جون / جولای - ۲۰۲۲ - میلادی

ماہنامہ تخصص
ارگن نشراتی شورای تخصصان

روهنمای از اثر علمی - تحقیقی شورای متخصصان هرات
تحت نام
«عوامل فریویشی نظام جمهوری اسلامی افغانستان»

بازدید رئیس و تیم انجمنیان شورای متخصصان از بازسازی و ترمیم منار پنجم و ساحه تاریخی مزار مولانا جامی

شماری از دختران در هرات نمایشگاه نقاشی را تحت نام «نقش قلم» برگزار کردند

دلسردی دانش آموزان نسبت تعلل در برگزاری کانکور در کشور

یکسالگی سقوط؛ فرصت یا چالش؟

یک سال و اندی از سقوط دولت جمهوری اسلامی افغانستان و روی کار آمدن امارت اسلامی می‌گذرد و سال گذشته در همین حوالی مردم تجربه تلخی دیگر سقوط نظام را تجربه کرده‌اند. آنان بیشتر از اینکه از فروپاشی نظام و فرار رییس جمهور ناراحت باشند، از شروع دوباره، آغاز جنگ دیگر و فرار نخبه‌های کشور نگران بودند. اما در کنار چالش‌ها، این زمان و خروج نیروهای امریکایی، فروپاشی یک نظام فاسد می‌تواند به عنوان یک فرصت استفاده شود.

همه‌ی ما می‌دانیم که افغانستان در طی چند دهه گذشته فرصت‌های بی‌شماری برای رفتن به سوی توسعه را از دست داده است. به ویژه در ۲۰ سال گذشته پول هنگفتی برای برنامه‌های انکشافی در افغانستان سرازیر شد، اما عدم مدیریت درست و فساد گسترده در نهادهای دولتی باعث شد که تغییر آنچنانی در زندگی مردم به ویژه آنهایی که در روستاها زندگی می‌کنند، رونما نشود. این یکی از عمده عامل‌های بود که دولت قبلی را سقوط داد. چنانچه شورای متخصصان هرات نیز در پژوهش تازه‌ی خود به این موضوع اشاره داشته است و دریافته است که از عوامل عمده سقوط در کشور فساد در ادارات دولت پیشین بود.

تجربه یک ساله امارت اسلامی در کشور نشان داد که مردم از وجود امنیت در کشور راضی هستند، نهادهای بین‌المللی کمک به مردم می‌توانند به نقاطی که قبلاً امکان سفر نبود، سفر کنند، اما همزمان با چالش‌های هم نیز همراه بوده است، بهای مواد خوراکی در کشور بلند رفت، مردم مهاجر شدند، تعدادی زیادی رسانه به دلیل نداشتن نیروی بشری و مشکلات اقتصادی مسدود گردید و جامعه بین‌المللی حاضر نشد که نظام فعلی را به رسمیت بشناسد. اما این نمی‌تواند دلیلی باشد که هنوز فرصتی وجود ندارد.

حکومت‌داری و دولت‌داری دیگر به معنای کلاسیک آن که صرفاً قدرت محور بود نیست، بلکه حکومت‌داری این‌روزها مردم محور است و مردم کشور خواهان اند که از لحاظ اقتصادی در وضع بهتری قرار گیرند. این امر ممکن نیست مگر در صورت شناسایی افغانستان به عنوان دولت رسمی در منطقه و جهان و شناسایی در صورتی ممکن است که امارت اسلامی با جهان وارد تعامل شود و هرچه زودتر برای بازگشایی مکاتب دخترانه و دیگر مسایل اقدام کنند با این وجود می‌توان گفت زمان حاضر هم از فرصت‌های است که اگر بتوانیم به گونه‌ی درست از آن استفاده کنیم، یقیناً به سوی روزهای روشن قدم برمی‌داریم.

عناوین

- ۱) سرمقاله ۱
- ۲) در آن است آن چه در آن است..... ۳ و ۲
- ۳) بررسی علل خشکسالی‌های..... ۴-۵ و ۶
- ۴) کارگاه آموزشی: خودآگاهی و نقش فرد..... ۷
- ۵) قطعنامه با بانی «نشست علما» در کابل..... ۸
- ۶) فقر چیست؟ ۹
- ۷) شماری از دختران در هرات نمایشگاه..... ۱۰
- ۸) رونمایی از اثر علمی- تحقیقی شورای..... ۱۱
- ۹) کارگاه آموزشی: فرصت‌ها، موانع و..... ۱۲
- ۱۰) آزاد کردن مادران ۱۳
- ۱۱) استقبال مردم از کارکرد شاروال ۱۴
- ۱۲) از روز اتحاد و یکپارچگی ترکیه در..... ۱۵
- ۱۳) بنابر پژوهش‌ها بهترین زمان ورزش ۱۶
- ۱۴) زمینه آموزش معیاری برای ۵۰۰ خانم و..... ۱۷
- ۱۵) هشدار گوتروش علیه هجوم به سوی ۱۸
- ۱۶) از صدمین روز وفات استاد محمد اصف..... ۱۹
- ۱۷) صرافان هرات در محکومیت حمله هوایی ۲۰
- ۱۸) جام جهانی کی برگزار می‌شود و چر..... ۲۱ و ۲۲
- ۱۹) خطای دید؛ دایره می‌بینید یا مربع؟..... ۲۳ و ۲۴
- ۲۰) دلسردی دانش آموزان نسبت تعلل در ۲۵
- ۲۱) پنج زمین لرزه مرگبار افغانستان..... ۲۶
- ۲۲) باز دید رئیس و تیم اتجینیران شورای ۲۷
- ۲۳) ابله میمون چیست و آیا باید نگران شیوع..... ۲۸
- ۲۳) شهروندان افغانستان که قرار بود به ۲۹ و ۳۰
- ۲۳) کارخانه‌های نمک زدایی هسته‌ای، ۳۱ و ۳۲

صاحب امتیاز شورای متخصصان

مدیر مسئول: الحاج محمد رفیق شهبیر
هیئت تحریر: محمد ناصر رهیاب،
سید معیدالحق موحدی، عبدالرحیم امید،
داکتر عبدالقیوم قائم، انور شاه یوسفی و صلاح‌الدین جامی.
گزارشگر: فریبا اکبری

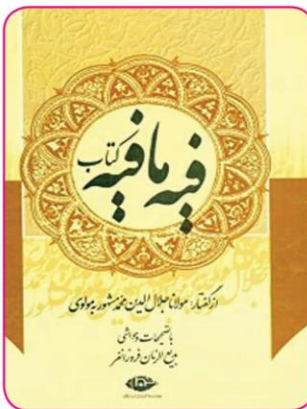
طراح جلد و صفحه آرایی: عبدالحق مرادی
تیراژ: ۱۰۰۰ جلد
قیمت ۲۰ افغانی
نشانی: دفتر شورای متخصصان هرات،
جاده بهزاد «بهزاد ۵»

در آن است آن چه در آن است

عبداللطیف محمدری

مقالات مولانا یا فیه ما فیه، مجموعه‌ای است از سخنان مولانا در جمع دوستان و مریدان که به فاصله‌ها و مناسبت‌های مختلف ایراد شده و پس از رحلت ایشان به دست یکی از مریدان و احتمالاً پسرشان - سلطان ولد - تدوین شده است. این سخنان که تحت عناوین **فیه‌ما‌فیه** و یا «مقالات» چاپ و منتشر گردیده حاوی هفتاد و یک سخنرانی است. احتمال می‌رود این مقالات از روی یادداشت‌هایی گردآوری شده است، جهت آن-که تعالیم مولانا محفوظ بماند. از مطالعه مقالات بر می‌آید که **فیه‌ما‌فیه** به سبک سخنرانی است، و صناعات سخن، کلمات عربی و عبارت پردازی‌های استواری که از متون ادبی این دوره انتظار داریم، در آن راه ندارد. هم‌چنین، سبک درس گفتن یا سخن راندن در این مقالات نشان می‌دهد که شنوندگان نه از زمره اهل فضل و خرد، بلکه مردان و زنان طبقه متوسط و عده‌ای از حکومت‌مداران بوده‌اند. برخی از نسخ خطی کهن‌تر این کتاب نام آن را «اسرارالجلالیه» نوشته‌اند که می‌تواند به دو معنی اشارت داشته

باشد: اسرار جلال (مولانا) و اسرار جلال (در برابر جمال الهی، اسرار کبریایی)؛ این کتاب، نامش هر چه هست نام فیه‌ما‌فیه از تمام نام‌های دیگر بیشتر شهرت دارد، هم‌چنین از نظر افکار مولانا و هم از جهت روابط ایشان با چهره‌های سیاسی روزگار خود ماخذی بسیار ضروری است.

جالب است که خود مولانا در مثنوی معنوی اشاره‌ای به کتابی موسوم به «مقالات» کرده که احتمال داده‌اند همین کتاب باشد:

**بس سوال و بس جواب و ماجرا
بُد میان زاهد و رب السورا
که زمین و آسمان پر نور شد
در مقالات آن همه مذکور شد**

بهرحال، بنابر شواهد موجود، این کتاب مسلماً در زمان حیات مولانا تدوین نشده بوده و مدتی پس از رحلت ایشان تدوین شده و این نکته هم که تقریرات مولانا از چه زمانی آغاز شده و تا چند سال پیش از درگذشت ایشان ادامه داشته است، چندان روشن نیست. یکی از فصول فیه‌ما‌فیه، واقعه‌ی هجوم محمد خوارزمشاه به سمرقند و قتل عام مردم آن شهر را به گونه‌ای نقل می‌کند که پیداست مولانا شخصاً شاهد آن واقعه بوده و این واقعه به سال ۶۰۹ هجری قمری روی داده و به این ترتیب معلوم می‌شود که مولانا در این سن و سال (یعنی در پنج شش سالگی) در سمرقند بوده. و از طرفی، گفته‌اند که سلطان‌العلماء دو سال پس از ورود به قونیه، چند سالی در شهر لارنده ماندگار شد و در همین شهر بود که مولانا با گوهر خاتون ازدواج کرد و مولانا در این زمان هجده ساله بود. به روایت سلطان ولد در ولدنامه، سلطان‌العلماء دو سال پس از ورود به قونیه درگذشت و اگر تاریخ ورود او را به قونیه ۶۲۶ هجری قمری ثبت کرده است درست در می‌آید. و مولانا که در آن زمان ۲۴ سال داشت، به جای پدر، بر مسند وعظ و خطابه تکیه زد.

ادامه مطلب در صفحه بعدی

آگاهیه مطلب . . .

بنابر شواهد امر، تقریرات فیه‌ما‌فیه از حوالی سال ۶۴۵ هجری قمری، یعنی پس از تعطیل شدن مجالس رسمی درس مولانا، آغاز شده و تا آخرین سال‌های عمر او ادامه داشته است. سلطان ولد یا هر کسی که تقریرات مولانا را می‌نوشت، یادداشت‌ها را بعداً برای او می‌خواند یا داد به خود او که بخواند و او شاید اصلاحاتی روی متن انجام می‌داد و سپس یادداشت‌ها در صندوقچه‌ای یا روی تاقچه‌ای روی هم تلبیس می‌شد و محفوظ می‌ماند، تا چند سالی پس از مرگ مولانا که سلطان ولد یا یک نفر دیگر به این صرافت می‌افتند که آن‌ها را پاک‌نویس و تدوین کنند. ترتیب فصول کتاب از هیچ قاعده‌ی معینی پیروی نمی‌کند. گاهی در یک فصل مطالب مختلفی مطرح شده که هیچ ربطی به هم ندارند؛ یا این که کاتب مطالب دو یا چند نشست متوالی را در یک فصل فراهم آورده و یا این که در یک نشست مطالب مختلفی مطرح شده و این فرض با نحوه مطرح شدن مباحثات و فی‌البداهه بودن آن‌ها کاملاً جور در می‌آید و اصلاً بعید نیست. و از طرفی، موضوعات مشابهی در فصول مختلف و با فاصله‌هایی بعید از هم دیگر قرار گرفته‌اند که این هم کاملاً طبیعی است. مطالبی که مولانا در هر نشست می‌گفت معمولاً در پاسخ به سؤالاتی بود که حضار مطرح می‌کردند. گاهی عین سوال، پیش از سخن مولانا، در متن آمده است و گاهی سخن مولانا بدون مقدمه آمده. گاهی یک حدیث یا یک قطعه شعر بانی سخن بوده که ظاهراً این هم سوالی است که یکی از حضار طرح کرده است. مولانا در توضیح

مطلب، گریز می‌زند و به نقل حکایات می‌پردازد و راه به جاهای دیگری می‌برد که از مبتدای کلام فاصله‌ی زیادی دارد. هنوز با شگرد تداعی که در مثنوی آن ساختار شگفت‌انگیز و به هم پیوسته را ایجاد می‌کند سر و کار نداریم. اما ذهن پویا و جست و جو گر مولانا در مبادی و معقولات در جا نمی‌زند و بی‌کار نمی‌نشیند. مقصود پیداست که همین گریزها و حکایت‌ها بوده و آن سوال نخستین فقط بهانه و نقطه‌ی حرکت مناسبی بوده است برای بازگویی همین مطالب. این هنوز یک رشته‌ی به هم پیوسته نیست. شاید تمرینی باشد برای نوشتن مثنوی: یک فصل ۲۵ هزار بیتی در ۶ دفتر پیوسته. اما هنوز با یک رشته‌ی به هم پیوسته که نه آغازی دارد و نه انجامی سر و کار نداریم که در چارچوب هیچ فصل‌بندی معقولی نمی‌گنجد.

مقالات مولانا فاقد فصل‌بندی و تفکیک مطالب است. اما تلاشی که جعفر مدرسی نموده این کتاب را موضوع بندی و فصل‌بندی کرده و سعی کرده روح و فضای گفت و گوها و تصویر سخن‌گوی وارسته‌ای که در میانه‌ی مریدان و دوست‌داران نشسته است، دست کم تا آن حد که در خود متن وجود دارد، به تصویر بکشد. مطالب این کتاب که در ظاهر پراکنده و فاقد نظم به نظر می‌رسد، پیرامون یک محور مرکزی چرخ می‌زند. مصحح کتاب را از حشو و زوائد و مطالب تکراری برکنار کرده است با این کار ترتیب فصول، طبیعی به نظر می‌رسد و یک خط سیر داستانی حیرت‌انگیز را دنبال می‌کند که تا به حال در لابه لای متن پنهان بوده و مجال خودنمایی نداشته است. کتابی شرحه شرحه و بی‌شکل

که انباشته از قطعات و داستان‌های پراکنده ناپیوسته بود، به یک قطعه و یک داستان بلند و یک کتاب بی‌بدیل تبدیل می‌شود و تازه با این صورت‌بندی جدید، زبان شسته رفته و ساده و بی‌تکلف متن را که از زیر آوار در آمده می‌توان از نزدیک و بدون هیچ واسطه و مانعی به چشم دید و از خواندن متن لذت بیشتری برد.

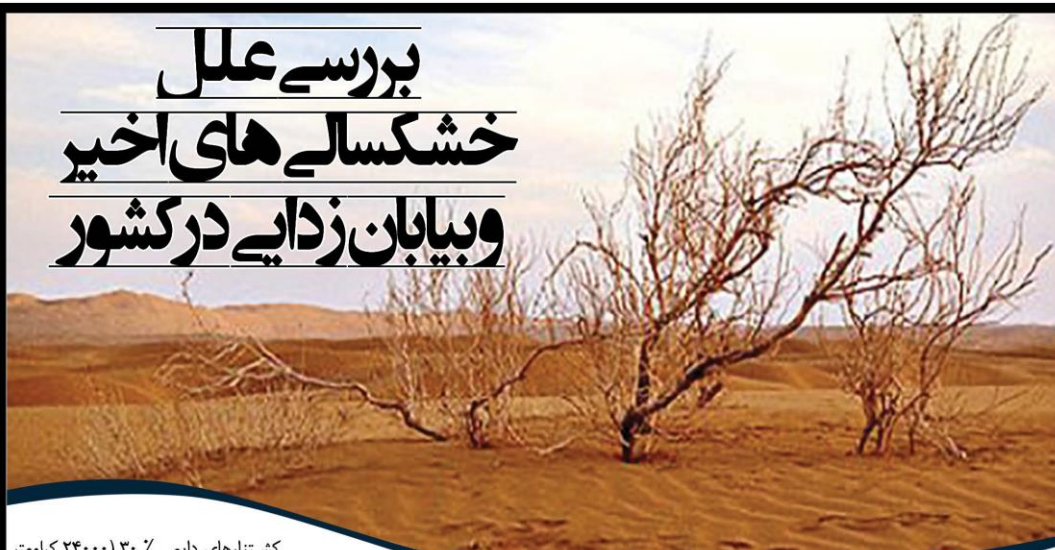
در کتابت متن از قدیمی‌ترین (۷۱۶ هجری) نسخه‌ها استفاده شده است بدون هیچ‌گونه دست‌کاری و اعمال نظر. در این کتاب به قصه‌هایی اشاره شده که خواننده‌ی آن صورت مفصل‌تر آن را در کتاب‌های ترجمه‌ی تفسیر طبری و مثنوی معنوی می‌تواند ببیند. فروزانفر زمانی نوشته بود: «گویی فیه ما فیه شرحی است که مولانا بر مثنوی نگاشته است.» پیش از خود مثنوی بهتر است این کتاب را خواند و چنین می‌توان نتیجه گرفت که فیه‌ما‌فیه بیشتر به مقدمه شبیه باشد تا به شرح. مقدمه‌ای برای خواندن مثنوی که یکی از بزرگ‌ترین دستاوردهای ذهن بشر و شاهکار بی‌ظنیر عارفی است که می‌خواست بدون واسطه‌ی قافیه بیندیشد و بساط «حرف و صوت و گفت» را به هم بریزد.

قافیه اندیشم و دلدار من
گویدم مندیش جز دیدار من
حرف چپود تا تو اندشی از آن
حرف چپود؟ خار دیوار رزان
حرف و صوت و گفت را بر هم زرم
تا که بی این هر سه با تو دم زرم

منابع:

مقالات مولانا، جعفر مدرسی، صادقی، نشر مرکز، ۱۳۹۲
زندگانی مولانا جلال الدین محمد مشهور به مولوی، ص ۱۶۶
مولانا دیروز و امروز، نیکلسون، مثنوی، چاپ رینولد الین نیکلسون، تهران ۱۳۱۴، دفتر پنجم، ص ۹۶۷

بررسی علل خشکسالی های اخیر و بیابان زدایی در کشور

کشتزارهای دائمی % ۳۰ (۲۴۰۰۰ کیلومتر مربع) معادل ۲۴۰۰۰۰۰ هکتار
مجموع % ۱۰۰ (۸۰۰۰۰ کیلومتر مربع) معادل ۸۰۰۰۰۰۰ هکتار
مساحت چراگاه های کشور ۲۳۰۰۰۰۰ کیلومتر مربع معادل ۲۳۰۰۰۰۰۰ هکتار

شرایط استفاده و طرق آبیاری در افغانستان به اساس آمارگیری سال ۱۳۵۰
الف - دریاها:

کشتزارهای که با آب کاریز و قنات آبیاری می شوند % ۱۳ (۱۰۴۰۰ کیلومتر مربع) معادل ۱۰۴۰۰۰۰ هکتار
کشتزارهای که با آب چشمه سارها آبیاری می شوند % ۱۰ (۸۰۰۰ کیلومتر مربع) معادل ۸۰۰۰۰۰ هکتار

نویسنده: پوهاند عبدالرحیم (امید)

نسبت و مساحت زمین های زیر کشت در افغانستان
کشتزارهای که با آب رودخانه آبیاری می شود % ۴۷ (۳۷۶۰۰ کیلومتر مربع) معادل ۳۷۶۰۰۰۰ هکتار

شرایط و منابع آب	ساحه به هزار هکتار
آبیاری عادی	۱۰۳۸۰۰۰ یا ۱۰۳۸
آبیاری به صورت نوبتی	۸۵۲۰۰۰ یا ۸۵۲
آبیاری بعضاً مواجه به قلت آب	۲۲۳۰۰۰ یا ۲۲۳
مجموع	۲۲۱۳۰۰۰ یا ۲۲۱۳

ب - کاریزها:

شرایط و منابع آب	ساحه به هزار هکتار
آبیاری عادی	۷۹۰۰۰ یا ۷۹
آبیاری به صورت نوبتی	۷۹۰۰۰ یا ۷۹
آبیاری بعضاً مواجه به قلت آب	۱۰۰۰۰ یا ۱۰
مجموع	۱۶۸۰۰۰ یا ۱۶۸

ج - چشمه ها:

شرایط و منابع آب	ساحه به هزار هکتار
آبیاری عادی	۱۸۷۰۰۰ یا ۱۸۷

چاهها و نهرها به صورت نوبتی ۱۶ مجموع ۲۰۳ تمام منابع:

شرایط و منابع آب	ساحه به هزار هکتار
آبیاری عادی	۱۳۰۴۰۰۰ یا ۱۳۰۴

ادامه مطلب در صفحه بعدی

ادامه مطلب ...

۲۳۳۰۰۰ یا ۲۳۳	آبیاری بعضاً مواجه به قلت آب
۹۳۱۰۰۰ یا ۹۳۱	آبیاری به صورت نوبتی
۲۵۶۸۰۰۰ یا ۲۵۶۸	مجموع کل

قابل یادآوری است که هر کیلومتر مربع معادل به ۱۰۰ هکتار یا ۵۰۰ جریب است.

سال ۲۰۱۰	سال ۲۰۰۵	واحد ها	معیار
۶۴۷۵۰۰	۶۵۲۰۰۰ یا ۶۴۷۵۰۰	کیلومتر مربع	ساحه (مساحت)
۱۵	۱۳-۱۵	فیصد	ساحه زراعتی
۲۶	۳	فیصد	ساحه جنگل
۴۶	۵۲	فیصد	چراگاه دائمی
۶۳	۶۳	فیصد	ساحه کوهستان
۲۶	۲۴	میلیون	جمعیت
۲۷	۲۷	فیصد	ساحه بلند تر از ارتفاع ۲۵۰۰ متر
۲۰	۱۹	میلیون	جمعیت روستایی
۶	۵	میلیون	جمعیت شهری
۲۰۳	۲۰۳	فیصد	میزان رشد جمعیت
۴۰	۳۶	فیصد	جمعیت در فقر
۴۰	۳۰	فیصد	میزان سواد و تعلیم و تربیه
۱۱۱	۱۲۵	فی در ۱۰۰۰	میزان مرگ میراطفال
۱۶۰۰	۱۶۰۰	فی در ۱۰۰۰۰	میزان مرگ میرمادران
۴۴	۴۴	به سال	اوسط عمر
۵۷	۶۷	میلیارد مترمکعب	میزان آبهای جاری کشور
۲۸	۲۸	میلیارد مترمکعب	میزان آب های زیر زمینی
۱۶۳۴۲	۶۸۵۳	میلیون دلار آمریکایی	تولید ناخالص داخلی GDP
۲۸	۳۸	فیصد	سهم زراعت در GDP
۲۱	۲۵	فیصد	سهم صنعت در GDP
۴۸	۳۴	فیصد	سهم خدمات در GDP
۳	۳	فیصد	سهم صادرات و واردات در GDP
۶۲۹	۲۹۰	به دلار آمریکایی	عاید سرانه فی نفر در GDP
۵۷	۶	میلیون تن	میزان تولیدات زراعتی

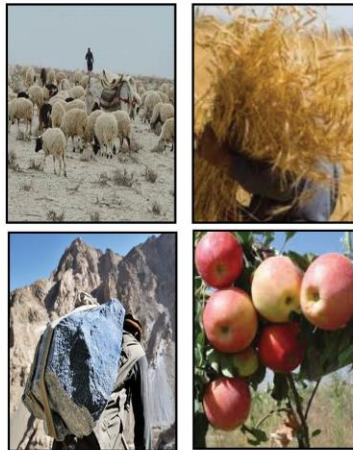

لایحه مطلب . . .

مقایسه وضعیت‌های ملی در سال ۲۰۰۵ و ۲۰۱۰ در افغانستان

(۱ ص ۳۸)

اگر هر تن (۱۰۰۰ کیلوگرام) غذا خصوصاً غلات برای ۶ نفر در یک سال اختصاص داده شود این تولیدات می‌تواند ۳۴.۲ الی ۳۶ میلیون نفر را تغذیه کند پس ما ضرورت و نیاز به مواد غذایی برای ۲۸ الی ۳۰ میلیون نفوس فعلی در کشور خود نداریم که برعکس است. یعنی سالانه در حدود ۴ میلیارد دلار مواد غذایی از خارج کشور خصوصاً پاکستان، ایران و آسیای میانه به افغانستان وارد می‌گردد.

متأثر ساخته

- در ولسوالی غوریان و پشتون زرغون افزایش را نشان می‌دهد.
- در کشک کهنه و کشک ریاط سنگی خشکسالی شدید خساراتی را بجای گذاشته
- بررسی خشکسالی‌های ولایت هرات به اساس شاخص وضعیت نباتی VCI سطح ولایت هرات توسط پوشش اراضی چون**
- زمین‌های بایر % ۴۳.۶
- چراگاه % ۳۶.۹
- زمین‌های زراعتی للمی % ۱۰.۲
- زمین‌های آبی % ۴.۹
- جنگلات % ۲.۸۴
- مناطق تحت پوشش آب و برف % ۳
- مناطق شهری % ۰.۵
- اختوا گردیده است.
- طول البلد ۱۳ ۶۲۰ (۶۲ درجه و ۱۳ دقیقه)
- عرض البلد ۱۳ ۳۴۰ (۳۴ درجه و ۱۳ دقیقه)
- ارتفاع از سطح بحر (۹۶۴) ۴۹۰ - ۲۸۰۴ m (متر)
- اوسط بارنده‌گی - ۴۶۵ (۲۱۰)
- رطوبت نسبی % ۴۸
- اوسط حرارت C016 درجه سانتی گراد
- فشار هوا mm/Hg (ملی مترستون سیماب)
- تعداد روزهای بارانی ۸۵ روز
- طول فصل نمویی ۲۳۰ روز

نتیجه

از بحث « بررسی علل خشکسالی‌های اخیر و بیابان زایی در افغانستان » به این نتیجه دست می‌یابیم که بشر در کره زمین با مداخلات و دست کاری‌های بیجای خود در طبیعت باعث تغییرات اقلیمی و گرم شدن کره زمین گردیده است. اگرچه که کشور ما در تولید گازات گلخانه‌ای و CFC ها و سوخت‌های فوسیلی و غیره مواد مخرب اتموسفیر سهم چندانی ندارد بازهم متأثر از دیگر کشورهای همجوار در قاره آسیا خصوصاً چین، جاپان، هند، پاکستان، ایران و آسیای میانه می‌باشد.

در این مقاله انواع اقلیم‌های حاکم در افغانستان، سطح نزولات جوی و مقدار آب‌های جاری دریا‌های کشور، مناطق بیابانی و نیمه بیابانی، تقسیمات اقلیمی و نباتات مقاوم در این مناطق و همچنین اثرات اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی، خشکسالی‌ها و بیابان زایی‌ها مشخص شده و هم چنان طرق مقابله با آن واضح گردیده است. پس امیدواریم که برنامه‌ریزان و دست اندرکاران کشور به این پدیده سطحی ننگردند و قبل از وقوع همچون حوادث و فاجعه‌ها پلان‌ها و برنامه‌های مشخصی برای نجات کشور و مردم داشته باشند. تا مردم ما از این ناحیه کمتر متضرر گردند.

پیشنهادات:

- ۱- فرهنگ سازی در قسمت ذخیره آب باران در تمام مناطق مسکونی به اشکال مختلف
- ۲- صرفه جویی در آب‌های جاری و زیر زمینی
- ۳- جلوگیری از آلودگی آب‌ها در کشور
- ۴- احداث سد و بند و مهار آب‌های جاری در کشور در نقاط مناسب
- ۵- تغذیه سفره آب‌های زیر زمینی در مناطق مختلف کشور
- ۶- ترویج و استفاده از نباتات و حیوانات مقاوم در مناطق خشک کشور
- ۷- استفاده بیشتر از آبیاری قطره‌ای، بارانی و زیر زمینی به جای آبیاری غرقابی و سطحی
- ۸- سروی جدید مناطق آسیب پذیر، بیابانی و خشک در کشور

منابع و مأخذ مورد استفاده:

- ۱- گروه نویسندگان (۱۳۹۳) اولین گزارش افغانستان برای ملل متحد پیرامون تغییر اقلیم. چاپ اداره ملی حفاظت محیط زیست در سال ۲۰۱۲ ص ۳۷،۴۷،۵۹،۶۰
- ۲- نصوصی، غلام حسین (۱۳۸۶) هواشناسی و محصولات کشاورزی. چاپ استان قدس رضوی ایران ص ۵ و ۶
- ۳- محمدی، محمد (۱۳۸۲). بیابان و بیابان زایی. چاپ دانشگاه فردوسی مشهد. ص ۲ الی ۷
- ۴- محمدی، محمد (۱۳۸۲). فرسایش آبی و بادی. چاپ دانشگاه فردوسی مشهد. ص ۲ الی ۷
- ۵- محمدی، محمد (۱۳۸۲). کشت گز و تاغ در تپه‌های ریگی. ص ۳۵۷ الی ۳۵۹
- ۶- ضیایی، حجت‌الله (۱۳۸۰) اصول مهندسی آبخیزی‌داری. چاپ دانشگاه شهید چمران ۱۶ الی ۱۲۷
- ۷- حسن یار، سید امیرشاه (۱۳۶۳). جنگلات طبیعی افغانستان. چاپ پوهنتون زراعت پوهنتون کابل
- ۸- حسن یار، سید امیرشاه (۱۳۶۳). علم مراتع. چاپ پوهنتون و ترنری پوهنتون کابل
- ۹- حسن یار، سید امیرشاه (۱۳۶۳). ایکالوجی افغانستان. چاپ پوهنتون زراعت پوهنتون کابل
- ۱۰- عارض، غلام جیلانی (۱۳۵۱) اقلیم شناسی. چاپ پوهنتون ادبیات پوهنتون کابل - ص ۱۵
- ۱۱- امین، حمیدالله (۱۳۵۴). جغرافیای زراعتی افغانستان. چاپ پوهنتون ادبیات پوهنتون کابل ص ۴۳
- ۱۲- حسن لی، علی مراد (۱۳۹۰) تغییرات اقلیمی و پیامدهای آن بر منابع آب و محیط زیست. انتشارات جهاد دانشگاهی مشهد - ص ۷، ۴، ۱۰۳
- ۱۳- گروه نویسندگان (۱۳۸۷). دست آوردهای اداره ملی حفاظت محیط زیست. چاپ اداره ملی حفاظت محیط زیست
- ۱۴- گروه نویسندگان (۱۳۹۱) استراتژی ملی محیط زیست. چاپ اداره ملی حفاظت محیط زیست.

پایان

کارگاه آموزشی (خود آگاهی و نقش فرد در اجتماع) در شورای متخصصان هرات برگزار شد

شورای متخصصان هرات به سلسله کارگاه‌های قبلی خود، این بار کارگاهی را تحت نام (خود آگاهی و نقش فرد در جامعه) برای شماری از دختران برگزار کرد. مسئولان شورای متخصصان هرات، هدف از برگزاری این کارگاه آموزشی را بلند بردن ظرفیت دانشجویان دختر می‌دانند.

محمد رفیق شهیر، رییس شورای متخصصان هرات بیان می‌دارد، هدف شورای متخصصان آماده کردن زمینه آموزش علمی و سازنده برای نسل جوان افغانستان، به ویژه دختران است.

رییس شورای متخصصان هرات بیان داشت، امید است که این کارگاه بتواند سطح دانش اشتراک‌کننده‌گان را در مورد خودآگاهی و نقش آن بلند ببرد. شماری از اشتراک‌کننده‌گان این کارگاه آموزشی بیان می‌دارند که برگزاری این کارگاه‌ها به ویژه در شرایطی که دسترسی دختران به آموزش پایین است، می‌تواند نقش ارزنده‌ی داشته باشد.

آرزو یوسفی از اشتراک‌کننده‌گان این کارگاه آموزشی بیان می‌کند: «من به عنوان یک زن در شرایط حاضر کشور نیاز دارم که با زنان دیگر برای بلند بردن ظرفیت‌های آموزشی‌ام ارتباط برقرار کنم، این کارگاه زمینه‌ی این ارتباط سالم را برای من فراهم کرده است».

شبنم طارق از دیگر اشتراک‌کننده‌گان این کارگاه گفت که نقش خودآگاهی در اجتماع می‌تواند به توسعه جامعه بینجامد و در این کارگاه آموختیم آخر چگونه به خود آگاهی برسیم.

منیژه بهره استاد دانشگاه و مدرس این کارگاه آموزشی تأکید می‌کند که یکی از مشکلات عمده افغانستان در دهه‌های اخیر این است که مردم ما هنوز به خودآگاهی نرسیده‌اند و برگزاری این چنین کارگاه‌های آموزشی می‌تواند که افراد جامعه را در رسیدن به خودآگاهی کمک کند.

خانم بهره می‌افزاید، نهادهای تحصیلی و تعلیمی و رسانه‌ها از عمده نهادهای اند که می‌توانند در قسمت آگاهی‌رسانی این موضوع نقش ارزنده داشته باشند.

گفتنی است که در این کارگاه روی موضوعاتی مانند: چارچوب مفهومی خود آگاهی و نقش فردی، چارچوب نظری خود آگاهی و نقش فردی، مصادق خود آگاهی و نقش فردی در زندگی روزمره و آسیب شناسی ناآگاهی فردی و نقش فردی در افغانستان بحث شد.

قطعنامه پایانی «نشست علما» در کابل: نظام امارت اسلامی مشروعیت دارد، آن را به رسمیت بشناسید

داعش را مانند «خوارج امروزی و فرقه باطله» خوانده است و تأکید شد که «هر گونه کمک و رابطه داشتن (با داعش) شرعا ناجایز است.» در ماده هشتم نیز از «علمایی که از طریق رسانه‌های اجتماعی به موضوعات اختلافی دامن می‌زنند»، خواسته شده که از اظهاراتی که «باعث تشویش و اختلافات در بین مردم می‌گردد»، خودداری کنند.

در ماده نهم، بدون اشاره به بازگشایی مدارس دخترانه، از طالبان خواسته شده که به آموزش «عصری» و «صحت و زراعت و صنعت و حقوق اقلیت‌ها و زنان و تمام ملت در مجموع پیشرفت همه جانبه و رشد اقتصادی و انکشاف متوازن در روشنائی شریعت اسلامی توجه نمایند.» در ماده دهم، از طالبان خواسته شده که «وحدت موجود بین خود را بیشتر از این مستحکم سازند.» در ماده یازدهم، از دعوت شخصیت‌های سیاسی از خارج از کشور توسط حکومت طالبان اعلام حمایت شد و از شخصیت‌های رفته به خارج خواسته شد که وضعیت پیش آمده را یک «فرصت» بدانند و برگردند و «از فعالیت‌های مغرضانه اجتناب ورزند.»

سخنگویان طالبان تأکید کردند که این نشست به درخواست علمای دینی تشکیل شده و آنها تنها مسئول سازماندهی و تأمین امنیت هستند و بقیه اجندا کاملاً در اختیار شرکت کنندگان است.

برخی دیگر از شخصیت‌های سیاسی افغانستان در کابل، از جمله حامد کرزی، رئیس جمهور پیشین و عبدالله عبدالله، رئیس پیشین شورای عالی آشتی ملی، به این نشست دعوت نشده بودند.

تعامل مثبت کرده و تحریم‌ها را از افغانستان بردارند. سرمایه‌های متجدد شده ملت افغانستان را آزاد و در بازسازی پشتیبانی نمایند.» همچنین گفته شد که از فرمان طالبان در مورد

«جلوگیری از تولید، کشت و قاچاق مواد مخدر حمایت قاطع خود را ابراز می‌کنیم.»

در ماده پنجم از کشورهای همسایه و جهان خواسته شده که به مخالفان طالبان اجازه فعالیت ندهند. «براساس تامل بالمثل از کشورهای همسایه، منطقه و جهان می‌خواهیم که در امور داخلی افغانستان مداخله نکرده و به هیچ کسی اجازه ندهند که از خاک شان بر خلاف افغانستان فعالیت نمایند.»

در ماده ششم گفته شده که «امارت اسلامی یک نظام حاکم اسلامی است که بر تمام کشور سلطه دارد و در کشور امنیت و عدالت و را تأمین نموده، مخالفت مسلحانه در برابر این نظام، بغاوت و فساد فی الارض پنداشته می‌شود»

در ماه هفتم، در مورد گروه موسوم به دولت اسلامی (داعش) که علیه طالبان و اقلیت‌های مذهبی در افغانستان دست به حملات خونین انتحاری زده است، «پدیده فتنه انگیز» خوانده شده و گروه

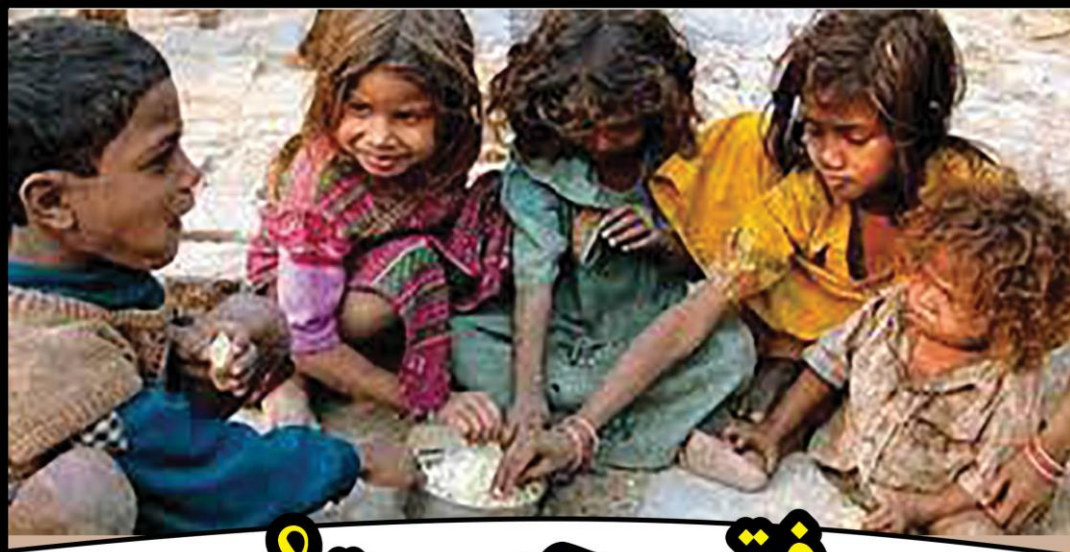
نشست سه روزه حدود «هزاران عالم دینی و متنفذین محلی» در کابل با صدور قطعنامه‌ای به کار خود پایان داد. در این قطعنامه نظام «امارت اسلامی»، عنوانی که طالبان حکومت خود را می‌نامد، دارای «مشروعیت داخلی» خوانده شد و از کشورهای خارجی خواسته شد که آن را «به رسمیت بشناسند» و به مخالفان اجازه فعالیت ندهند. سخنرانی‌های اختتامیه این نشست برخلاف روزهای پیشین از تلویزیون ملی افغانستان به صورت زنده پخش شد. در پایان این نشست محمد حسن آخوند، نخست وزیر طالبان نیز سخنرانی کوتاهی ایراد کرد و از اشتراک کنندگان در نشست تشکر کرد.

محبوب‌الرحمان انصاری، عالم دینی از هرات، قطعنامه پایانی را به فارسی در تالار عمومی خواند و شرکت کنندگان با بلند کردن دست، هر ماده را تأیید می‌کردند. این قطعنامه جمع‌بندی نکات ۳۰ کمیته این نشست است، شرکت کنندگان به این کمیته‌های تقسیم شده بودند.

در ماده اول و دوم، اعلام بیعت با هبت‌الله آخوندزاده، رهبر طالبان به عنوان وجیهه دینی تأکید شده است، او را به عنوان حاکم شرعی معرفی کرده است. در ماده سوم، گفته شد که نظام طالبان «مشروعیت داخلی» دارد، توانسته که «امنیت سرتاسری را تأمین و فرهنگ فساد و غصب و اختلاس در حکومتداری را ختم و یک حکومت مرکزی مقتدر را در افغانستان ایجاد کرده است.»

در ماده چهارم از کشورهای منطقه، جهان و سازمان ملل متحد خواسته شده که «امارت اسلامی را به عنوان یک نظام مشروع به رسمیت بشناسند و

فقر چیست؟

نویسنده: اقبانوس

نتیجه‌ای خوبی تا حالا نداده است. این فقر است که سبب بی‌سوادی در کشور شده و بسیاری از کودکان در افغانستان به دلیل فقر از آموزش محروم شده‌اند. کودکان به جای رفتن به مکتب، تمام روز مصروف کارهای سنگین هستند به ویژه آنانی که نان‌آور اصلی خانوادگی‌شان هستند. پس از روی کار آمدن امارت اسلامی، مشکلات اقتصادی، فقر و بی‌کاری در کشور افزایش یافت که در نتیجه آن شماری از افراد به بیماری‌های روانی مبتلا شدند و برخی از آنان حتی اقدام به خودکشی کرده‌اند. با سقوط حکومت پیشین، میزان فقر و بی‌کاری در کشور افزایش یافت. شماری از شهروندان برای رهایی از این بحران، دست به مهاجرت زدند، هرچند بحران بی‌کاری در زمان حکومت پیشین نیز یک معضل بود؛ اما با سقوط حکومت پیشین و تسلط امارت اسلامی بر کشور، جدی‌تر شده است. در زمان حکومت پیشین، پروژه‌های انکشافی بیش‌تر بود و نهادها و مؤسسات خارجی نیز برای شهروندان خدمات ارائه می‌کردند. این عوامل تا حدودی زمینه‌ی اشتغال‌زایی را فراهم کرده بود، اما حالا نهادها و مؤسسات خارجی خدمات‌شان را متوقف کرده‌اند و پروژه‌های توسعه‌ای نیز فعال نیست و امارت اسلامی تاکنون برنامه‌های‌شان را برای مبارزه با بحران بی‌کاری و فقر اعلام نکرده‌اند.

اکثر جوانان کشور در اثر بی‌کاری به خارج از کشور مهاجر شده‌اند و با دست‌مزد کمی کارگری می‌کنند که آن هم تنها باعث رفع نیازهای فردی فرد می‌شود، نه تمام خانواده! بنابراین عواملی که سبب مهاجرت انسان‌ها می‌شود عبارت از: فقر، ناامنی، جنگ و عدم دسترسی به آزادی بیان و عقیده‌یی از جمله عوامل مهم برای مهاجرت و پناهجویی است که سالانه شمار زیادی از مردم را مجبور به انتخاب گزینه مهاجرت‌های غیر قانونی می‌کند.

مقابله با فقر یکی از گفت‌وگوهایی است که در بسیاری از مباحث سیاسی مورد بحث و گفت‌وگو قرار گرفته است ولی کدام

امروزه در بسیاری از کشورهای جهان بروز مشکلات مالی سبب فقر در جوامع شده است، می‌توان گفت که فقر در تمام کشورهای مدرن و کشورهای در حال توسعه وجود دارد. فقر آفت یک طبقه نیست، بلکه بالای تمام جوامع است. احتضار طولانی فقیر است که مرگ حاد توان‌گر را بدنبال می‌آورد. فقر بزرگ‌ترین دشمن نظم و قانون است. فقر یا تهیدستی یا تنگدستی، وضعیت نداشتن دارایی مادی یا درآمد برای رفع نیازهای اساسی فرد است متأسفانه کشور افغانستان دومین کشور فقیر در جهان خوانده شده است به خصوص در این اواخر دامنه گرسنگی با گذشت هر روز گسترده‌تر می‌شود، بنابراین عواملی که سبب ابعاد فقر در افغانستان شده این است که حاکمیت‌های گذشته و حاکمیت‌های کنونی گام‌های مهم و اساسی و برنامه‌ریزی برای ریشه‌کن کردن فقر نداشته‌اند و ندارند و همین موجب فقر و گرسنگی در کشور شده است. اکثر مردم در افغانستان زیر خط مطلق فقر قرار دارند یا بهتر بگویم کسانی که در فقر مطلق قرار دارند افرادی هستند که برای آماده کردن لباس، غذا، جای بود و باش... ناتوان هستند.

شماری از دختران در هرات نمایشگاه نقاشی را تحت عنوان

"نقش قلم" برگزار کردند

شجاعت زنان افغان عنوان می‌کنند. نمایشگاه در معرض دید گرفته است. فرشته نوری از برگزار کنندگان این نمایشگاه بیان می‌دارد، هدف از برگزاری این نمایشگاه قدردانی از مادران افغانستان است که رنجی زیادی کشیدند و دو ماه زمان گرفت تا این آثار تکمیل شود. او می‌گوید: "از من ده اثر در این

نمایشگاهی تحت عنوان "نقش قلم" به ابتکار چهار دختر در هرات برگزار شد.

زهره افزود، دختران افغانستان باید در عرصه‌ی که خلاقیت دارند، بروز بدهند و سعی کنند که به قله‌های بلندتری برسند. او اضافه کرد، خواست ما زنان این است که در عرصه‌ی که فعالیت داریم، بتوانیم پیشرفت کنیم و جامعه خود را به سوی توسعه سوق دهیم. گفتنی است این نمایشگاه برای دو روز در کتابخانه هرات توسط گروه "دختران رقص قلم" برگزار شد.

این دختران هدف از برگزاری این نمایشگاه را قدردانی از کارکرد و

رونمایی از اثر علمی - تحقیقی شورای متخصصان هرات تحت نام "عوامل فروپاشی نظام جمهوری اسلامی افغانستان"

در پایان، مسعوده کرخی فعال سیاسی و نماینده اسبق مردم هرات در پارلمان دولت پیشین نیز کارکرد شورای متخصصان در انجام این پژوهش ستود و افزود که عوامل دیگری نیز باعث سقوط حکومت پیشین شدند که یکی از آنان ضعف در کنفرانس بن بود.

کرخی بیان کرد که امارت اسلامی باید به وضعیت زنان توجه داشته باشد و از فرصت پیش آمده برای بهبودی وضعیت شهروندان استفاده کند.

گفتنی است که در نتایج این پژوهش (تفسیر نادرست از دموکراسی، فقدان ساختار سیاسی فراگیر و قابل قبول همگان، فساد و ضعف حاکمیت قانون، بی‌عدالتی و تبعیض، عملکرد نهادهای لازمی نظام دموکراتیک، عملکرد نخبگان و فرهنگ سیاسی نادرست وابستگی به کمک‌های خارجی به عنوان عوامل داخلی و رقابت منطقه‌ای و فرا منطقه‌ای و تغییر سیاست غرب، عملکرد نیروهای بین‌المللی و نقش کشورهای همسایه به عنوان عوامل خارجی سقوط حکومت جمهوری اسلامی افغانستان نام برده شده است.

کشور آرامش را از مردم گرفته بود، اما خوشبختانه توانستیم که این پژوهش را به اكمال برسانیم و امیدواریم که این اثر بتواند راهی برای کارهای گسترده علمی در این باره باز کند.

به ترتیب، دکتر نجیب‌الرحمن حدید در مورد نتایج بدست آمده از این پژوهش صحبت کرد. آقای حدید بیان کرد، بر اساس نتایج بدست آمده از این پژوهش ۱۰ عامل باعث سقوط نظام پیشین در افغانستان شده است که هفت عامل آن داخلی و سه عامل دیگر آن خارجی هستند.

آقای حدید افزود که این پژوهش در پنج فصل تکمیل شده است و نتایج آن از مصاحبه با شانزده تن از نخبگان سیاسی، فعالین جامعه‌مندی و نویسندگان حاصل شده است.

پس از آن، رحمت‌الله، فیضان نماینده ارتباطات خارجی امارت اسلامی که در مراسم حضور داشت از تلاش شورای متخصصان هرات در راستای فعالیتهای علمی قدردانی کرده و افزود این پژوهش عاری از برخورد سلیقه‌ای است و امارت اسلامی می‌کوشد که از نتایج این پژوهش برای بهبود اوضاع مملکت استفاده کند.

شورای متخصصان هرات از نتایج تازه‌ترین پژوهش خود تحت نام "عوامل فروپاشی نظام جمهوری اسلامی افغانستان" رونمایی کرد.

این هشتمین پژوهش علمی - تحقیقی است که توسط شورای متخصصان هرات تکمیل می‌شود. در مراسم رونمایی از این اثر پژوهشی، استادان دانشگاه، فعالین سیاسی و شماری دیگر از نخبگان حضور داشتند.

این کتاب توسط چهار تن از استادان دانشگاه (دکتر نجیب‌الرحمن حدید، دکتر فریداحمد فرزام رحیمی، هادی خردورز جويا و محمد امید جامی) انجام شده است.

در ابتدای این مراسم محمد رفیق شهیر رییس شورای متخصصان هرات بیان کرد متأسفانه به صورت باید و شاید در عرصه‌ی پژوهش در افغانستان توجه آنچنانی نشده است و همین است که در بسیاری مورد برای پیدا کردن راه حل چالش‌های موجود در جامعه دچار مشکل می‌شویم.

آقای شهیر یاد آور شد که شورای متخصصان هرات در شرایطی دست به انجام این پژوهش زد که ناامیدی در کشور موج می‌زد و فرار نخبگان از

کارگاه آموزشی

(فرصت‌ها، موانع و چشم‌انداز توسعه در افغانستان) در شورای متخصصان هرات برگزار شد

شورای متخصصان هرات به سلسله برنامه‌های قبلی خود، این بار کارگاهی را تحت نام (فرصت‌ها، موانع و چشم‌انداز توسعه در افغانستان) برای شماری از علاقه‌مندان دکتور دایر نمود.

این کارگاه با توزیع تصدیق‌نامه برای بیش از ۲۰ تن از علاقه‌مندان پایان یافت. مسوولان، هدف از برگزاری این برنامه را ارتقای ظرفیت نسل نو افغانستان دانسته و می‌گویند، امیدواریم که از طریق این برنامه‌ها بتوانیم نسل آگاه را به جامعه تقدیم کنیم. محمد رفیق شهپر، رییس شورای متخصصان هرات بیان می‌دارد، این کارگاه توسعه از آن دسته مفاهیمی است که جامعه نیاز به درک عمیق از آن دارد و هدف شورای متخصصان نیز انتقال تخصص و آگاهی عاری از برخورد سلیقه‌ای برای توسعه جامعه است.

عبدالرحمن کریمی استاد دانشگاه که مسوولیت تدریس این کارگاه آموزشی را به دوش داشت بیان کرد که افغانستان در طول دهه‌های گذشته فرصت‌های خوبی برای حرکت به سوی توسعه داشت، اما متأسفانه که به صورت باید و شاید از آن استفاده نشد. کریمی افزود، استفاده از فرصت‌های توسعه در کشور نیاز به آگاهی درست و تخصصی دارد که برگزاری این برنامه‌های آگاهی‌دهی عمیق و درست می‌تواند به رسیدن به توسعه و استفاده درست از آن کمک کند.

با این حال، شماری از اشتراک‌کننده‌گان این برنامه‌های آموزشی می‌گویند، جامعه ما برای استفاده درست از فرصت‌های توسعه نیاز به آگاهی درست دارد. حسام‌الدین رسولی گفت: هدف من به عنوان یک اشتراک‌کننده در این کارگاه این است که راه‌های را بیاموزیم که رسیدن به توسعه را برای ما آسان سازد.

محمد طارق هروری یکی دیگر از اشتراک‌کننده‌گان این کارگاه آموزشی بیان می‌دارد، برگزاری این برنامه‌های از این دست آگاهی تخصصی جامعه در ابعاد مختلف بلند برده و جامعه را به توسعه سوق دهد.

در این کارگاه در مورد موضوعاتی مانند: افغانستان و نو سازی، چارچوب مفهومی توسعه، ابعاد توسعه، فرصت فراروی توسعه در افغانستان، چالش و موانع توسعه در افغانستان و چشم‌انداز توسعه در افغانستان بحث شد.

گفتنی است که شورای متخصصان هرات از مدت ۲۰ سال به این سو در عرصه‌ی آگاهی رسانه و اکمال پژوهش‌های علمی فعالیت دارد.

آزاد کردن مادران

روشنگر

وقتی در یک جامعه سنتی صحبت از مستقل بودن زنان می‌شود یا این که می‌گویند زنان برای رهایی از ستم نخست باید پا به عرصه‌ی بیرون گذاشته و در تولید اجتماعی شرکت کنند؛ بسیاری از کسانی که مستقل بودن زنان و بیرون شدنشان را از چارچوب خانه به زیان آن‌ها می‌دانند برای مانع شدن از رهایی زنان از ستم خانگی به خصوص زنان خانه‌دار می‌گویند که زنان باید در خانه بمانند و مراقب زندگی و فرزندانشان باشند. چون وقتی زنان در بیرون از خانه باشند چه کسی باید به فرزندانشان رسیدگی کند و با این حرف‌ها می‌خواهند بسیاری از زنان را تحریک کنند که دست از فعالیت‌های اجتماعی‌شان بردارند.

در غیر این صورت چه فرزندانشان در خانه بمانند و چه در مهد کودک باز هم مادران آن طور که باشد متوجه فرزندان خود نمی‌باشند.

به همین خاطر دیگر حقی نسبت به فرزند خود ندارند و در این جاست که برای مادران حس عذاب وجدان و بی‌مسئولیت بودن دست می‌دهد که او اگر کار کند پس فرزندش چه خواهد شد چه کسی به او رسیدگی خواهد کرد و این گونه است که مادران برای نجات یافتن از حس عذاب وجدانی که دارند تصمیم می‌گیرند در خانه بمانند و به خانه و فرزندان خود بپردازند.

این پروسه همین گونه نسل به نسل ادامه خواهد داشت و سیستم سرمایه‌داری می‌تواند زنان را تحت تسلط داشته باشد، اگر به این پروسه نگاه کنیم چه زنانی که تحت ستم‌اند و چه آن‌هایی که از تحت ستم بودن زنان به نفع خود استفاده می‌کنند زمانی مادرانی داشتند که از آن‌ها مراقبت می‌کرده

و بخاطر آن‌ها بوده که از شرکت کردن در تولید اجتماعی خودداری کرده‌اند و به همین خاطر است که زنان فکر می‌کنند زمانی بوده که مادرانشان از آن‌ها نگهداری می‌کردند و آن‌ها نیز باید همان فرایند را سپری کنند و مراقب فرزندان خود باشند. آن‌هایی هم که تابع سیستم بورژوازی هستند وقتی به مادرانشان نگاه می‌کردند آن‌ها را به عنوان یک خدمت‌کار در خانه می‌دیدند، به عنوان کسی که وظیفه و مسؤلیت‌اش فقط خانه‌داری است و این افکار در ذهن آن‌ها نهادینه شده است و فکر می‌کنند تا بوده همین بوده و بس!

مشکل اصلی تقسیم کار در جامعه است که به زنان کارهای خانه و به مردان کارهای بیرون سپرده شده است، چه در خانه چه در مکتب و دیگر جاها این تقسیم کار وجود داشته و به هیچ کدام غیر از کارهای تقسیم شده (آنچه بر اساس جنسیت تقسیم شده است) سپرده نمی‌شود، مثلاً وقتی معلم در مکتب برای روشن شدن موضوع، مثالی از اجتماع یا خانواده می‌خواهد بزند همیشه این را مدنظر دارد که اگر بگوید فلانی کارهای خانه را انجام می‌دهد آن فلانی حتمن باید دختر باشد نه پسر و یا اگر بگوید فلانی در مزرعه کار می‌کند آن فلانی نمی‌تواند یک دختر باشد و این تقسیم کار همیشه از اوایل زندگی با کودک همراه می‌شود و از همان آوان کودکی این افکار در ذهنش جا باز می‌کند و هر چقدر بزرگ‌تر می‌شود این افکار هم با او بزرگ می‌شوند. برای پیش‌گیری از این معضل راه‌حلی که وجود دارد این است که از همان ابتدا کودکان توده به بار بیایند باید در مکاتب سیستم آموزش و پرورش تغییر داده شود برای کودکان یاد داده شود که چگونه کارهای خود را خودشان انجام دهند و در همان دوران کودکی

از وابستگی به مادر رها شوند. باید تقسیم کار از بین برود، هم پسر و هم دختر بتوانند تمام کارها را به درستی انجام بدهند، مثلاً یک پسر به همان اندازه بتواند کارهای آشپزخانه را انجام دهد که یک دختر باید بتواند و بالعکس. وقتی کودکان دیگر به مادرانشان وابسته نباشند مادران هم از این وسوسه‌ی فکری نجات پیدا می‌کنند و بهتر می‌توانند برای رهایی خود و حتی برای رهایی فرزندان‌شان که بعداً به سرنوشت آن‌ها دچار نشوند، مبارزه کنند.

به گفته کلودی بوروایل: «برای آزاد کردن مادر از فرزند در درجه اول باید فرزند را آزاد کرد.» تا وقتی که فرزندان کوچک بمانند مادران تحت ستم خواهند بود باید فرزندان را به افراد بالغ تبدیل کنیم و این کار باید به صورت ریشه‌ای انجام شود و این کار مستلزم بوجود آوردن یک نظام آموزشی جدید است که عامل تغییر فرزندان و رها شدنشان از وابستگی به مادران می‌باشد که این کار عامل بزرگی در رهایی زنان می‌باشد. در مهدهای کودک و در مدرسه‌ها باید کودکان را باید با زندگی پروتاریا آشنا بسازند، باید یک رابطه بین عینیت جامعه به صورت واقعی آن و ذهن کودکان ایجاد شود مدارس باید به مدارس تحولی تبدیل شوند. کودکان از همان ابتدا باید در کار جمعی شرکت کنند تا ارزش آن را درک کنند. وقتی کودکان در مدارس بتوانند کارهای روزمره که با آن‌ها سروکار دارند، فراگیرند در حقیقت دیگر ضرورت ندارند تا مادرشان بیاید برای آن‌ها همان کارها را انجام دهد در این جا دیگر فرزندان به خود متکی هستند و کارهایی که زمانی در خانه فقط متعلق به زنان بوده به یک مسؤلیت جمعی تبدیل شده و همه‌ی بخش‌های جامعه در آن سهم می‌گیرند.

استقبال مردم از کارکرد شاروالی هرات

شماری از شهروندان هرات کارکرد شاروالی هرات را طی چند ماه اخیر مثبت ارزیابی کرده و خواهان دوام این گونه فعالیت هستند. این شهروندان می‌گویند که اگر کارکرد این اداره به همین منوال ادامه یابد، باعث استحکام رابطه میان دولت و ملت می‌شود. نعیم که از شهروندان هرات است بیان می‌دارد، فسادی که در اداره شاروالی دولت قبلی وجود داشت، باعث شده بود که همه ساخت و سازها و پروژه‌های شهری به گونه سمبولیک باشد و کار اساسی برای شهر و شهروندان انجام نشود، اما خوشبختانه که از چند ماه بدین سو، شاهد تلاش برای بهسازی و زیبایی شهر از سوی شاروالی هستیم و مسلم است که ما هم دوام این گونه برنامه‌ها را خواهیم دید.

وی افزود، برای حکومت‌داری خوب فرد اصل نیست، بلکه چگونگی کاکرد در اداره قابل بحث است. فرزاد، یکی دیگر از باشنده‌های هرات تأکید می‌کند که کارکرد شاروالی هرات با توجه به تحولات اخیر مملکت و مدت زمانی که از دولت جدید گذشته قابل تحسین است و اگر این روند ادامه پیدا کند، زمینه اعتماد میان دولت و مردم را بیشتر شده و مردم به اصل شفافیت در حکومت‌داری و مصرف بودجه‌های شارروالی باور پیدا می‌کنند.

از سوی هم، حیات‌الله مهاجر، شاروال هرات، در صحبت با اخبار روز می‌گوید: "۷۰ تا ۷۵ درصد کار عملی پروژه‌های سال جاری شروع و کار بیش از ۱۵ پروژه تکمیل شده است." مهاجر بیان کرد که بعضی از پروژه‌ها در هرات نیز در حال جریان است که کار آن در ماه‌های آینده تکمیل خواهد شد و این پروژه‌ها شامل، تنویر شهر هرات، ایستگاه‌های شهری و ... می‌باشد.

وی افزود که اداره شاروالی هرات در سال آینده نیز با چشم‌انداز روشن برای بهسازی و زیبای سازی شهر هرات کار خواهد کرد. در همین حال، آژانس باختر نیز با نشر مطلب در مورد فعالیت شاروالی هرات نوشته است، پلان‌های بهسازی نواحی شهر هرات به صورت علمی و معیاری تهیه گردیده و برای اولین بار است که در افغانستان پلان‌های بهسازی نواحی هرات با همکاری متخصصین از چندین نهاد طراحی می‌شود.

مردم در حالی از کارکرد شاروالی هرات استقبال می‌کنند که به تازه‌گی حیات‌الله مهاجر رئیس اداره شاروالی از سمت ریاست این اداره برکنار شده است.

از روز اتحاد و یکپارچه‌گی ترکیه در هرات گرمی داشت شد

از روز اتحاد مردم ترکیه با حضور داشت مسوولان محلی هرات، سرکنسول ترکیه در هرات، رییس شورای متخصصان هرات، مسوولان در اداره اطلاعات و فرهنگ، فرهنگیان و برخی از عالمان دین در این ولایت بزرگداشت به عمل آمد.

مسوولان در ریاست ارتباط خارجه هرات می‌گویند که کشور دوست ترکیه همواره در هر شرایط کنار مردم افغانستان بوده و اخیراً هم کمک‌های زیاد به ملت افغانستان انجام داده است.

رحمت‌الله فیضان معاون ریاست ارتباط خارجه هرات می‌گوید که حالا وقت فعالیت اقتصادی کشور است و افغانستان نظر به هر زمان دیگر نیاز به

ارتباط بیشتر با کشورهای دوست و همسایه خود دارد. آقای فیضان بیان داشت که افغانستان می‌خواهد همراهی کشورهای منطقه و جهان به اساس یک تفاهم دو جانبه، منفعت مشترک و همکاری روابط مستحکم دیپلماتیک داشته باشد.

معاون ارتباط خارجه ولایت هرات می‌افزاید که افغانستان و ترکیه یک رابطه دیپلماتیک و دوستی طولانی داشته و امارت اسلامی در تلاش است تا این روابط را مستحکم‌تر سازد.

از سوی هم شهاب‌الدین ثاقب رئیس معارف هرات می‌گوید که اسلام همواره تأکید بر وحدت و اتحاد نموده و تنها با اتحاد مسلمانان می‌توانند رشد کنند.

آقای ثاقب بیان داشت که رمز پیروزی امت مسلمان در وضعیت کنونی وحدت بوده و مسلمانان جهان باید در این اوضاع در کنار همدیگر ایستاده شده و با همدیگر همکاری نمایند.

همچنان محمد رفیق شهپر یکتا از فعالان فرهنگی می‌گوید که کودتا در هر کشوری ضربه به پیشرفت دولت وارد می‌کند و وقتی مردم هر کشور در کنار دولت خود باشند هیچ کشوری سقوط نمی‌کند؛ این فعال فرهنگی از مردم می‌خواهد تا در حفظ وحدت و یکپارچه‌گی با همدیگر کار نمایند.

با این حال دکتر سینان الیخان سرکنسول ترکیه در هرات می‌گوید که روز اتحاد ترکیه زمانی شکل گرفت که فتح‌الله گولن در سال ۲۰۱۶ می‌خواست در یک کودتای نافرجام حکومت را بدست گیرد و حکومت انتخابی مردم را از بین برده و خواسته‌های نامشروع خود را به سر مردم تحمیل کند.

دکتر سینان می‌افزاید این کودتا سبب شد تا مردم ما وحدت‌شان نظر به هر زمانی بیشتر و محکم‌تر شود.

سرکنسول ترکیه می‌گوید که پیام این کودتا برای افغان‌ها این است که وحدت خود را حفظ نموده و نگذارند تا افراد دیگر در بین‌شان مداخله نموده و وحدت‌شان را از بین ببرد.

گفتنی است که شش سال قبل فتح‌الله گولن رهبر مخالف دولت ترکیه در یک کودتا می‌خواست رهبری حکومت آن کشور را بدست آورد اما با واکنش تند مردم ترکیه روبرو شد و مردم با دادن صدها شهید و هزاران زخمی در کنار دولت ترکیه ایستاده و کودتا به گونه نافرجام پایان یافت.

بنا بر پژوهش‌ها بهترین زمان ورزش برای زنان و مردان یکسان نیست

در این پژوهش ساعت ورزش مردان تفاوت آشکاری در نتایج به‌دست آمده نشان نداده است و اثر ورزش صبح و شب برای آنها کمابیش یکسان بوده است. دکتر آرسریو می‌گوید: «اما ورزش شبانه‌ای ایده‌آل مردانی است که به سلامت قلب و بهبود سوخت‌وساز بدنی و حس‌وحال عمومی بهتر علاقمند هستند».

بهبود سوخت‌وساز بدن باعث کاهش احتمال بروز بیماری‌هایی مانند چاقی، دیابت نوع دوم و بیماری‌های قلبی و سکنه می‌شود. روشن نیست چرا زنان و مردان واکنش‌های گوناگونی در برابر زمان ورزش نشان می‌دهند، پژوهشگران می‌گویند برای رسیدن به پاسخ نیازمند پژوهش‌های بیشتری هستند.

پژوهش‌ها نشان داده است که زنان صبح‌ها چربی بیشتری می‌سوزانند چون به‌طور کلی چربی شکمی بیشتری دارند. ساعت زیستی و سازوکارهای درونی بدن هم در این زمینه مؤثر است.

این پژوهش که در فرانتیرز سایکولوژی منتشر شده است روی افرادی با وزن عادی انجام شده است اما پژوهشگران می‌گویند این تحقیق می‌تواند بر روی افراد چاق یا دارای اضافه‌وزن هم انجام شود.

دکتر آرسریو می‌گوید: «بی‌تردید این گروه از افراد از این پژوهش بیشتر بهره‌مند خواهند شد».

پژوهشگران میزان فشار خون و چربی بدن افراد و همچنین انعطاف‌پذیری، قدرت بدنی و توان ورزشی آنها را در ابتدا و انتهای کار سنجیدند. فارغ از اینکه چه ساعتی از روز ورزش کرده بودند، همه شرکت‌کنندگان در این پژوهش پس از دوره ۱۲ هفته‌ای وضعیت بدنی و سلامتی خوبی داشتند.

دکتر پاول آرسریو، سرپرست این تحقیق و استاد بهداشت و فیزیولوژی انسانی در کالج اسکدمور نیویورک می‌گوید: «بهترین زمان برای ورزش هر زمانی است که بتوانید ورزش کنید و مناسب برنامه کار و زندگی شما باشد».

او می‌گوید «اما موضوع دیگری هم مطرح است» زمان ایده‌آل ورزش در هر شبانه‌روز برای زنان و مردان یکسان نیست.

صبح یا شب؟ دکتر آرسریو می‌گوید: «بنا بر نتایج پژوهش زنانی که می‌خواهند از چربی دور کمر خود بکاهند و فشار خون خود را کاهش دهند بهتر است صبح‌ها ورزش کنند».

کاهش چربی‌های دور کمر از این جهت مهم است که چربی‌های شکمی در اطراف اعضای داخلی بدن مانند کبد قرار می‌گیرند و ممکن است باعث بروز مشکلاتی شوند.

هرچند او معتقد است زنانی که می‌خواهند توانمندی عضلات بخش فوقانی بدن خود را تقویت کنند و میزان مصرف غذای خود را تنظیم کنند و حال عمومی بهتری پیدا کنند می‌توانند عصر و شب ورزش کنند.

ورزش صبحگاهی برای زنانی که می‌خواهند از فشار خون بالا و چربی‌های اضافی رها شوند مفید است

با اینکه ورزش به‌هرحال و هرزمان مفید است اما بنا بر پژوهشی در آمریکا، زمانی از شبانه‌روز که بهترین نتیجه از ورزش به دست می‌آید در میان زنان و مردان یکسان نیست.

این پژوهش نشان می‌دهد با ورزش صبحگاهی زنان می‌توانند چربی بیشتری بسوزانند در حالی که این امر برای مردان بیشتر عصر و شب روی می‌دهد.

پژوهشگران معتقدند بیشتر اطلاعاتی که در این زمینه در دست داریم بر مبنای تحقیق روی مردان است.

تفاوت‌های هورمونی، ساعت‌های بیولوژیکی گوناگون و چرخه‌های خواب‌ویداری متفاوت در میان دو جنس در این زمینه نقش تعیین‌کننده دارد.

پژوهش به مدت ۱۲ هفته روی ۳۰ مرد و ۲۶ زن که همگی سالم و فعال بودند و بین ۲۵ تا ۵۵ سال داشتند انجام گرفت و اثر برنامه‌های گوناگون ورزشی شامل حرکات کششی، دویدن و تمرین‌های استقامتی و تاب‌آوری در میان آنها بررسی شد.

یک گروه پیش از ساعت ۸:۳۰ صبح به مدت یک ساعت ورزش کرد و گروه دیگر همان فعالیت‌های ورزشی را عصر بین ساعت ۱۸ تا ۲۰ انجام داد. همه شرکت‌کنندگان برنامه غذایی ویژه و یکسانی داشتند.

زمینه آموزش معیاری برای ۵۰۰ خانم و آقا در هرات فراهم شد

آقای بایرن می‌افزاید که همزمان این برنامه در سه ولایت دیگر جریان دارد که مجموعاً اشتراک‌کننده‌گان در سه ولایت ۱۶۰۰ تن می‌باشد. در همین حال مولوی دین محمد حقیبن معین وزارت کار و امور اجتماعی از مؤسسه‌ها و نهادهای خارجی می‌خواهد تا برای مردم کمک بیشتر کنند. آقای حقیبن می‌گوید که اکنون شرایط کمک به مردم نیازمند فراهم شده هر قدر کمک به افراد نیازمند صورت گیرد بدون فساد بدست مستحقین آن می‌رسد. در همین حال میرزا محمد ابومنصور رییس کار و امور اجتماعی ولایت هرات می‌گوید که دوره‌های آموزش فن و حرفه در ولسوالی‌ها و مناطق دور دست در حال حاضر جریان دارد و برای فراهم شدن زمینه کاری برای جوانان؛ این ریاست تلاش جدی را انجام می‌دهد. به نقل از باختر، از سوی هم اشتراک‌کننده‌گان این برنامه، از دیگر مؤسسات می‌خواهند تا در راستای عملی شدن بیشتر این چنین برنامه‌ها گام بردارند، تا از طرفی فقر کاهش یافته و از جانب دیگر زمینه اشتغال‌زایی به مردم فراهم شود. فرحناز اشتراک‌کننده در این برنامه می‌گوید که یکسال است منتظر فرصت کار یابی

برای ۵۰۰ تن از خانم‌ها و آقایان از سوی مؤسسه خارجی مرسی کورپ در هرات زمینه یادگیری معیاری فن و حرفه فراهم شده است. این برنامه امروز با حضور داشت وزیر کار و امور اجتماعی امارت اسلامی و مقام‌های محلی در هرات افتتاح شد. به گزارش آژانس باختر قرار است در غالب این برنامه، مستفید شده‌گان در ۱۸ بخش

فن و حرفه از جمله خیاطی، صنایع دستی، قالبین بافی، ترمیم مبایل، موتورسایکل، آرایشگاه و غیره در مدت شش ماه به گونه معیاری فراهم شود. ملا عبدالولی حاجی وارث، وزیر کار و امور اجتماعی از مؤسسات خارجی و دیگر نهادهای کمک‌رسان خواست تا بجای اجرای برنامه‌های مقطعی برای مردم؛ برنامه‌های بنیادی را در راستای یاد دهی فن و حرفه که زمینه‌های اشتغال‌زایی را بیشتر می‌سازد توجه نمایند. وزیر کار و امور اجتماعی می‌گوید که با هماهنگی با چند وزارت دیگر روی طرحی کار می‌کنند؛ تا چگونه بتوانند سطح بیکاری را در کشور کاهش دهند. این آژانس افزوده، آقای وارث وزیر کار و امور اجتماعی می‌افزاید که وزرات کار و امور اجتماعی با مؤسسات و نهادهای خیری که در زمینه اشتغال‌زایی کار می‌کنند؛ آماده هرگونه همکاری است و سهولت‌های لازم را در اسرع وقت برای مؤسسه‌ها فراهم می‌کند. با این حال جک بایرن مسئول مؤسسه مرسی کورپ با اجراء کننده این برنامه می‌گوید، اشتراک‌کننده‌گان این برنامه بیجا شده‌گان، خانواده‌های بی‌بضاعت و بازگشت‌کننده‌گان به کشور اند. به گفته او ۳۰۰ تن از مستفید شده‌گان این برنامه خانم‌ها و ۲۰۰ تن دیگر آنان آقایان اند.

برای خود می‌باشم ثبت نام در این برنامه فرصت خوبی است که بعد از ختم دوره آموزشی صاحب شغل شوم عزت‌الله رحمانی اشتراک‌کننده در برنامه آموزشی فن و حرفه می‌گوید که بارها به خاطر بیکاری قصد ترک کشور را داشته است اما اکنون در مؤسسه مرسی کورپ مشغول آموزش ترمیم مبایل است. بر بنیاد معلومات مسئولان این مؤسسه، این برنامه هم‌زمان در ولایت کندهار و مزار نیز آغاز شده و برای حدود ۱۱۰۰ نفر دیگر فرصت یادگیری حرفه برابر شده است.

هشدار گوترش علیه هجوم به سوی

سوخت‌های فسیلی در خلال جنگ اوکراین

در انرژی‌های تجدیدپذیر کرده بودیم، تا این اندازه دستخوش بی ثباتی بازارهای سوخت فسیلی نبودیم.»

انرژی‌های تجدیدپذیر اکنون ارزان تر از یک دهه قبل است

او اضافه کرد که کاهش چشمگیر بهای انرژی‌های نوین در یک دهه اخیر در تضاد چشمگیر با افزایش هزینه نفت و گاز قرار دارد.

آقای گوترش در حمایت از رهبران اروپا گفت که کاغذبازی و بوروکراسی را فوراً باید برای تسریع پروژه‌های انرژی تجدیدپذیر اصلاح و کم کرد.

آقای گوترش همچنین خواستار افزایش هزینه برای کمک به کشورهای فقیرتر در مبارزه با آثار تغییر اقلیم شد.

او گفت که تلاش‌ها برای تطبیق با افزایش دما باید همگام با طرح‌های کاهش تضاد پیش برود. دیپلمات‌های اقلیمی هم اکنون درحال دیدار در شهر بن هستند که اولین نشست عمده از زمان کنفرانس کاپ۲۶ در نوامبر گذاشته است.

ترک سریع زغال و افزایش شدید سرمایه گذاری در انرژی‌های نوین مثل بادی و خورشیدی شد آقای گوترش در سخنرانی خود این نظر را تکرار کرد که این واکنش ممکن است فرصت باقی مانده برای تحقق یکی از اهداف مهم اقلیمی را از بین ببرد.

در توافق پاریس، کشورها توافق کردند تا میزان افزایش دما در قرن جاری نسبت به دوران ماقبل صنعتی از ۱.۵ درجه سانتیگراد بالاتر نرود.

اما برای رسیدن به این هدف میزان تضاد گازهای گلخانه‌ای باید تا سال ۲۰۳۰ نصف شود. کارشناسان معتقدند که جنگ اوکراین این هدف دشوار را حتی سخت‌تر کرده است.

آقای گوترش استدلال می‌کند که اکتشافات تازه برای نفت و گاز و احداث زیرساخت‌های بیشتر برای سوخت‌های فسیلی «توهیم آمیز» است.

او بار دیگر خواستار ترک سریع زغال و افزایش شدید سرمایه‌گذاری در انرژی‌های نوین مثل بادی و خورشیدی شد.

او گفت: «اگر در گذشته سرمایه‌گذاری گسترده‌ای

دیبرکل سازمان ملل می‌گوید سرمایه‌گذاری برای معادن جدید زغال سنگ، و نفت و گاز در نتیجه جنگ در اوکراین «توهیم‌آمیز» است.

بسیاری از کشورها خواهان افزایش تولید داخلی سوخت‌های فسیلی به منظور کاهش تکیه بر صادرات انرژی روسیه هستند.

آنتونیو گوترش می‌گوید که تولید بیشتر زغال فقط باعث تقویت «ویرانی جنگ، آلودگی و فاجعه اقلیمی» می‌شود.

او گفت که انرژی‌های تجدیدپذیر به معنی و مفهوم درانداختن یک طرح صلح برای قرن ۲۱ است.

او در پیامی ویدئویی برای ششمین «اجلاس جهانی اتریش» در وین بار دیگر از کشورها به خاطر ادامه تکیه بر سوخت‌های فسیلی انتقاد کرد.

آقای گوترش گفت که برنامه‌های فعلی برای کاهش تضاد کربن «اصلاً کافی نیست» و به شکاف میان دیدگاه دانشمندان و شهروندانی که خواهان مقابله با گرمایش هستند و دولت‌هایی که "وقت تلف می‌کنند" اشاره کرد.

بعد از حمله روسیه به اوکراین بسیاری از کشورها نگران امنیت انرژی هستند.

شماری اشاره کرده‌اند که در کوتاه مدت زغال بیشتری مصرف خواهند کرد، درحالی که سایرین بر افزایش واردات گاز تمرکز دارند.

اتحادیه اروپا در کل به دنبال پایان دادن به واردات نفت و گاز روسیه تا سال ۲۰۲۷ است اما رهبران آن اذعان می‌کنند که این بدون شک به معنی افزایش مصرف سوخت‌های فسیلی در چند سال آینده خواهد بود.

آنتونیو گوترش خواستار

از صدمین روز وفات استاد محمد آصف فکرت در مسرات تجلیل شد

آقای سروری می‌گوید که مرحوم در بین کشورهای همسایه نیز الگو قرار گرفته بود و با شاعران زیادی در کشور ایران و هندوستان ارتباط داشت.

استاد محمد آصف فکرت هروی در سال ۱۳۲۵ در هرات دنیا آمد وی مکتب را در هرات به پایان رساند دوره لیسانس خود را در پوهنتون کابل و ماستری‌اش را در هند خوانده بود.

مرحوم فکرت هروی علاقه‌ی زیاد به ادبیات

استاد مرحوم محمد آصف فکرت هروی را شخصیت اکادمیک و فرهنگی دانسته و از اداره اطلاعات و فرهنگ به خاطر برگزاری محفل

از یاد بود این شخصیت قدردانی می‌کنند. استاد محمد ناصر رهیاب استاد پوهنتون در مورد استاد فکرت می‌گوید که هر چند این نشست‌ها و محفل‌ها نمی‌تواند شخصیت مرحوم هروی را بیان کند اما جهت یاد آوری فعالیت‌ها و دستاوردهای علمی‌اش به نویسندگان و جوانان می‌تواند الگو قرار گیرد. در همین حال استاد نعمت‌الله سروری بکتن از استادان پوهنتون هرات می‌گوید که استاد هروی علاقه زیاد در بخش ادبیات و شعر شاعری داشت و توانست اثرهای علمی زیادی به چاپ برساند.

از صدمین روز وفات استاد محمد آصف فکرت هروی در تالار مرحوم نوراحمد کریمی با حضور داشت مسوولان ریاست اطلاعات و فرهنگ ولایت هرات، استادان پوهنتون، فرهنگیان و جوانان بزرگداشت به عمل آمد. مولانا نعیم‌الحق حقانی رئیس اطلاعات و فرهنگ ولایت هرات می‌گوید که شاعران، نویسندگان و قلم بدستان افتخار امارت اسلامی است و امارت اسلامی تلاش دارد تا در کنار آنان روی آبادی کشور کار نماید. مولانا حقانی شاعران و نویسندگان را سبب زیبایی هرات و فرهنگ این ولایت دانسته می‌گوید که امارت اسلامی به خاطر حمایت از شاعران، نویسندگان و تمامی اقشار جامعه آماده هر نوع همکاری با آنان است. آقای حقانی در مورد شخصیت فکرت هروی می‌گوید که هروی شخصیت وطن‌دوست، شاعر توانا، شخصیت فرهنگی و نخیه در هرات بود که آثار علمی زیادی به جامعه تقدیم کرد. رئیس اطلاعات و فرهنگ علاوه نمود که تجلیل از استاد فکرت هروی شخصیت فرزانه کمترین خدمتی است که امارت اسلامی در حق‌شان ادا می‌کند. در همین حال برخی از فرهنگیان در هرات

داشت و در بخش نویسندگی، شعر، ترجمه و تحقیق دست بالای داشت از استاد هروی ۲۰ اثر به یادگار مانده است و سرانجام این شاعر توانا در ۷ ثور سال ۱۴۰۱ چشم از جهان فروبست و به ابدیت پیوست.

صرافان هرات در محکومیت حمله هوایی امریکا دست به اعتراض زدند

کنند تا مردم از وضعیت کنونی نجات یابند. باشندگان هرات در این اعتراض تأکید می‌کنند که نباید پول‌های منجمد شده را به موضوعات سیاسی ربط داده و باید آزاد کنند. اعتراض کنندگان با شعار از نظام خود حمایت می‌کنیم همچنان در اخیر قطعنامه‌ی را نیز ایراد کردند. از سوی هم مولانا نجم‌الحق حقانی رئیس اطلاعات و فرهنگ هرات می‌گوید که مردم ما حق دارد تا صدای خود را در مقابل ظلم امریکا بکشند و تا صدای‌شان به جامعه جهانی برسد و امریکا از حملات خود دست بکشد. اعلان حمایت از نظام امارت اسلامی، جلوگیری از حملات امریکا توسط سازمان ملل، آزاد سازی پول‌های منجمد شده و غیره موضوعاتی بود که در قطعنامه توسط رئیس صرافان هرات بیان شد. گفتنی است که همزمان با این شورای سرتاسری صرافان در کشور به هدف تقبیح حملات امریکا و حمایت از نظام امارت اسلامی اعتراض‌های به راه انداختند.

ملت افغانستان از سال‌های سال خواهان یک حکومت اسلامی بوده‌اند که امروز با آمدن امارت اسلامی این خواسته‌شان برآورده شده است. آقای عرفان می‌گوید که تا زمانیکه یک قطره خون در بدن ما باشد به کسی اجازه نمی‌دهیم تا به خاک‌وطن مداخله کرده و اهداف شوم شانرا پیدا کنند. این عالم دین اضافه می‌کند که تعهد شکنی عرف دیرینه امریکایی‌ها است و آنان هیچ گاهی نمی‌گذارند تا مردم ما به آرامش زندگی کنند. علی احمد اقبال حنیفی یکتا از صرافان در هرات می‌گوید حمله هوایی امریکا به کشور خلاف قانون بشری و سازمان ملل بوده و از سازمان ملل می‌خواهیم تا به امریکا اجازه مداخله در حاکمیت کشور ما ندهد. با این حال اعتراض کنندگان از جامعه جهانی خواستند تا پول‌های منجمد شده افغانستان که توسط امریکا قید شده آزاد

صدها تن از باشندگان هرات به رهبری ریاست صرافان این ولایت در یک گردهمایی حملات هوایی امریکا در کشور را نقض قانون خوانده و از جامعه جهانی خواستند تا اجازه ندهند امریکا به خاک افغانستان مداخله نماید. غلام محمد سهرابی رئیس صرافان هرات در این گردهمایی می‌گوید که این گردهمایی بگونه خود جوش به خاطر تقبیح حملات هوایی امریکا در این ولایت صورت گرفته است. آقای سهرابی می‌گوید که شورای سرتاسری صرافان در کشور به حمایت از نظام امارت اسلامی و تقبیح حملات امریکای متجاوز امروز همزمان در تمامی ولایات گردهمایی دارند. رئیس صرافان می‌گوید که امریکای متجاوز بارها در کشور ما تجاوز نموده و شکست خورده است و حالا نیز بدون دلیل در خاک کشور ما مداخله می‌کند. با این حال قاری عبدالرشید عرفان حکیمی عالم دین در این گردهمایی می‌گوید که

جام جهانی کی برگزار می‌شود و چرا قطر میزبان شد؟

نوامبر و دسامبر زمانی شلوغ در برگزاری بازی‌های باشگاهی اروپاست و حالا بسیاری از بازیکنان باید در آن زمان برای بازی در تیم کشورشان به قطر بروند.

در نتیجه لیگ‌های معتبر اروپا مثل لیگ برتر انگلیس، لالیگا و سری آ ایتالیا یک هفته به شروع این جام تعطیل می‌شوند و پس از پایان آن کار خود را از سر می‌گیرند.

چرا قطر به عنوان میزبان جام جهانی انتخاب شد؟

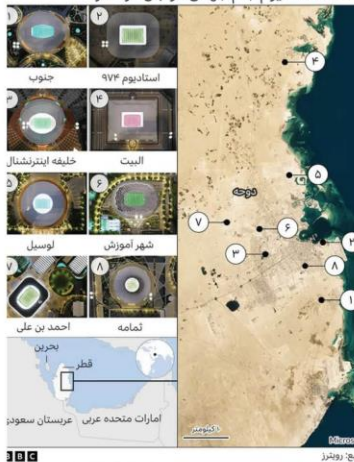
قطر سال ۲۰۱۰ با رای ۲۲ عضو کمیته اجرایی فیفا به عنوان میزبان جام جهانی انتخاب شد. دیگر نامزدها آمریکا، استرالیا، کره جنوبی و ژاپن بودند.

قطر اولین کشور عربی است که میزبانی جام جهانی را بدست می‌آورد. قطر متهم شد که برای کسب میزبانی به مسئولان فیفا ۳ میلیون و ۷۰۰ هزار دلار رشوه داده است؛ اتهامی که پس از دو سال تحقیقات اثبات نشد.

آیا به نظر شما قطر میزبان جام جهانی مناسب است؟

با کمک دستگاه‌های سرمایه‌گذاری ورزشگاه‌ها را در تابستان پایین نگه دارد، اما پیشنهادش رد شد.

هشت استادیوم جام جهانی فوتبال در قطر

برگزاری جام جهانی در زمستان چه مشکلاتی ایجاد می‌کند؟

با انجام دو بازی پلی‌آف تکلیف تیم‌های حاضر در جام جهانی ۲۰۲۲ قطر مشخص شد. این مسابقات که از نوامبر آغاز می‌شود اولین جام جهانی در خاور میانه و اولین دوره‌ایست که در این وقت سال برگزار می‌شود.

در این مطلب به سئوال‌هایی در مورد این تورنمنت جواب داده‌ایم؛ مسابقاتی که از ابتدای مشخص شدن کشور میزبان، با جنجال همراه شد و هنوز هم حرف و حدیث‌های زیادی در مورد آن هست.

جام جهانی کی انجام می‌شود و هوا چقدر گرم خواهد بود؟

زمان این جام جهانی بین ۳۰ آبان (۲۱ نوامبر) و ۲۷ آذر (۱۸ دسامبر) است. این زمانی است که در قطر میانگین دمای هوا معمولا ۲۵ درجه سانتیگراد است.

اگر جام جهانی در زمان معمول آن، ژوئن و ژوئیه، برگزار می‌شد، آنگاه بازیکنان باید در دمای ۴۰ شاید هم ۵۰ درجه سانتیگراد قطر به زمین می‌رفتند.

قطر البته گفته بود که حاضر است

سپ بلاتر، رئیس وقت فیفا، آن زمان پشتیبان میزبانی قطر بود، اما پس از آن گفت که شاید دادن میزبانی به قطر تصمیم اشتباهی بوده است.

میلیون نفر برای تورنمنت به قطر سفر کنند.

قطر کشوری محافظه کار با اکثریت مطلق مسلمان است. به تماشاگران هشدار داده شده که در این کشور با دقت رفتار کنند. قوانین سخت و سختی برای مصرف الکل در این کشور وجود دارد. معمولا فقط در بارها و هتل‌های مجلل می‌توان مشروبات الکلی خرید. قیمت یک لیوان نیم لیتری آبجو در قطر تا ۱۳ دلار می‌رسد.

با این حال برگزارکنندگان می‌گویند که در محل‌های ویژه استقرار تماشاگران، مشروب فروخته خواهد شد.

وضعیت همجنس‌گرایان در قطر چگونه است؟

همجنس‌گرایی در قطر غیر قانونی است.

گروه‌هایی که نماینده تماشاگران همجنس‌گرا در فوتبال هستند از دولت قطر خواسته‌اند که «امنیت» آن‌ها را تامین کند. این

آقای بلاتر در حال حاضر به اتهام فساد مالی و پرداخت غیرقانونی در سوئیس محاکمه می‌شود. او اتهاماتش را رد کرده است.

قطر همچنین از طرف سازمان عفو بین‌الملل و دیده‌بان حقوق بشر به رفتار نامناسب با کارگرانی متهم شده است که در پروژه‌های ساخت و ساز تاسیسات جام جهانی کار می‌کردند.

چه تیم‌هایی در جام جهانی بازی می‌کنند و بخت‌های قهرمانی کدامند؟

مسابقات انتخابی جام جهانی از سه سال پیش در قاره‌های مختلف شروع شد.

فرانسه مدافع عنوان قهرمانی به مسابقات رسید، اما ایتالیا، قهرمان اروپا، برای دومین بار پیاپی نتوانست سهمیه حضور در قطر را بدست آورد.

۳۲ تیم حاضر در قطر در هشت گروه چهار تیمی مسابقه می‌دهند. تیم‌های یک قاره به استثنای اروپایی‌ها، در یک گروه قرار نگرفته‌اند. از قاره اروپا حداکثر دو تیم می‌توانستند در یک گروه قرار بگیرند.

از نظر بنگاه‌های شرط‌بندی برزیل، انگلیس، فرانسه و اسپانیا بخت‌های اصلی قهرمانی هستند.

چه چیزی در قطر انتظار هواداران را می‌کشد؟

قطر با جمعیت ۲ میلیون و ۹۰۰ هزار نفری به لطف صادرات نفت و گاز از ثروتمندترین کشورهای جهان است.

این کشور هفت ورزشگاه و یک شهر را فقط به خاطر جام جهانی ساخت؛ شهری که فینال هم در آن برگزار می‌شود. بیشتر از ۱۰۰ هتل جدید، مترو و جاده‌های جدید هم برای جام جهانی ساخته شده‌اند.

کمپته برگزاری مسابقات انتظار دارد که دست کم یک و نیم

زندگی در قطر

جمعیت

دولت و اقتصاد

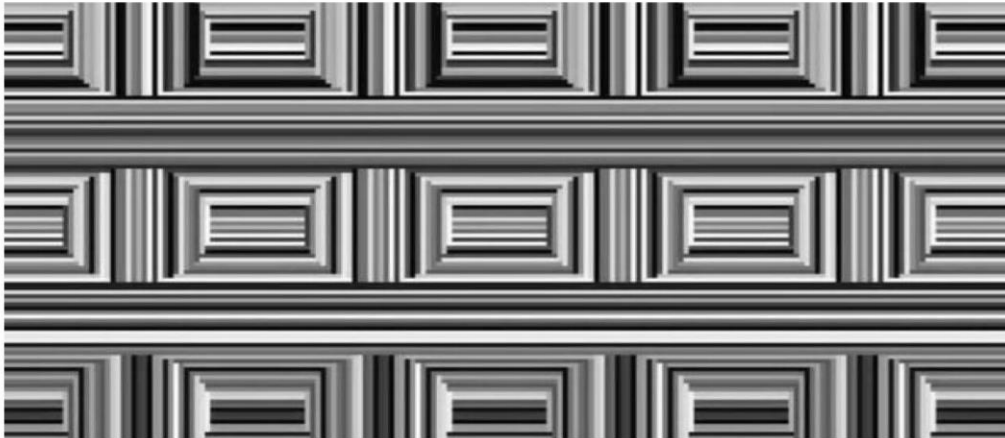
جامعه

منبع: بانک جهانی (داده‌های ۲۰۲۰)، سایت بازدید از قطر، gov.uk

در حالی است که پس از رسیدن ولز به جام جهانی، شماری از هواداران این کشور گفتند که مسابقات را تحریم می‌کنند. برگزارکنندگان گفته‌اند که «از همه استقبال می‌کنند» اما حکومت قطر قانون ممنوعیت همجنس‌گرایی را تسهیل نخواهد کرد.

خطای دید؛ دایره می بینید یا مربع؟

یک جفت گورخر زیبا را در منطقه حفاظت شده‌ای در کنیا می‌بینیم اما پرسش این است که کدام از این دو به دوربین نگاه می‌کند؟ بعضی افراد تلاش کردند تا با توجه به موقعیت گوش گورخرها و رنگ موهای آنها معمرا را حل کنند و گروهی دیگر در پی بررسی سایه‌های عکس بودند. هنوز این گروه‌ها در اینترنت به نتیجه و توافق نرسیده‌اند. گروهی هم معتقدند که تصویر ویرایش شده است هر چند عکاس به مردم اطمینان داده است که هیچ کاری روی عکس انجام نداده است. **خرگوش یا کلاغ؟**

خوب نگاه کنید و بگویید این تصویر خرگوش است یا کلاغ؟ این

تصویر نوازش حیوانی عجیب را دن کوئینتانا، پادکستر نروژی در توئیتر به اشتراک گذاشته است و انبوهی از آدم‌ها را به فکر واداشته است. میلیون‌ها نفر این ویدئو را که ابتدا پیج دیویس، از کارکنان پناهگاه پرندگان منتشر کرده بود، تماشا کرده‌اند. او می‌گوید آنچه در تصویر می‌بینید کلاغ است.

دقیق‌تر بگوییم کلاغ گردن سفیدی به نام میسجیف (ناقلا) است. هم پیج و هم دن از میزان توجه مخاطبان به این پست حیرت کردند.

ادامه مطلب در صفحه بعدی

تصویری در شبکه‌های اجتماعی پخش شده است که تعداد زیادی از افراد را گیج کرده است.

این تصویر شگفت‌آور را روان‌پزشکی به اشتراک گذاشته است و از مخاطبان خود پرسیده است آیا دایره‌های پنهان در میان مربع‌ها را می‌بینند؟ این تصاویر و تأثیر آنها بر ما نشان می‌دهد مغز و چشم‌های ما چگونه کار می‌کنند تا از آنچه در برابر ما قرار می‌گیرد سردرآورند. آیا شما می‌توانید دایره‌ها را ببینید؟

خوب به تصویر اول دقت کنید. در این تصویر ۱۶ دایره قرار دارد. اگر بتوانید دایره‌ها را ببینید تصویر دیگر برای شما دگرگون می‌شود. این تصویر خطای دید کار آنتونی نورسیا است. از توییت دکتر باکینگهام این خطای دید که استوانه‌های نهفته نامیده می‌شود را آنتونی نورسیا، پژوهشگر حس بینایی در مؤسسه تحقیقات چشم اسمیت کنترول سانفرانسیسکو طراحی کرده است.

در وبسایت آنها آمده است وقتی دایره‌ها را در تصویر ببینیم می‌توانیم تصویر مربع‌ها را با دایره‌ها در ذهن «جاب‌جا» کنیم. برای مشاهده دایره‌ها به جای نگاه کردن به مرکز مربع‌ها بر فضای بین مربع‌ها تمرکز کنید.

کدام گورخر به دوربین نگاه می‌کند؟

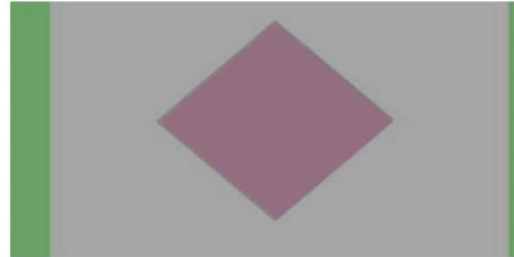
این تصویر زیبا کار ساروش لدھی، عکاس حیات وحش است. در تصویر

ادامه مطلب . . .

خطای لوزی

در این تصویر خطای دید چه می بینید؟
آیا لوزی درون این فیلم هر وقت آن را نگاه می کنید حرکت می کند؟
اگر بله، بهتر است خوب فکر کنید. به نظر می رسد که لوزی بنا بر

دستورات

روی صفحه حرکت می کند اما در واقع ثابت است.
این تصویر و فیلم را دو پژوهشگر به نام اولیور فلین آرتور شاپیرو از امریکن یونیورسیتی واشنگتن دی سی تهیه کرده اند.
آنها از نورهای مختلف در پشت لوزی استفاده کردند تا ذهن را فریب دهند. وقتی این فیلم را می بینید این نورهای درخشان ذهن را به خطا می اندازد و باعث می شود تصور کنیم لوزی به طرف بالا، پایین، چپ و راست حرکت می کند.

این تصویر ساحل است یا در؟

این تصویر را به خاطر دارید که فردی در شبکه های اجتماعی به

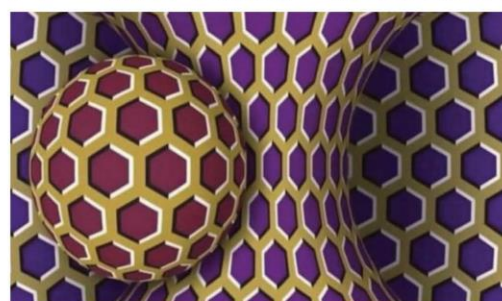

اشتراک گذاشت و نوشت: «این در است یا دریا؟»

در اینترنت حدود ۲۰ هزار نفر پاسخ دادند و اظهار نظر کردند.

این تصویر حرکت می کند یا ساکن است؟

این تصویر کار طراحی به نام یوری پرپادیا از اوکراین است. آلیس

پروربیو، متخصص عصب شناس که در زمینه کارکرد مغز تحقیق می کند، آن را در شبکه های اجتماعی به اشتراک گذاشت.

درباره این تصویر نظراتان چیست؟ تصویر ساکن است اما طوری رسم شده است که ذهن تصور می کند در حال حرکت است.

لباس آبی — سیاه یا سفید — طلایی؟

شما لباس را چه رنگی می بینید؟

وقتی به عکس نگاه می کنیم بعضی آن را طلایی - سفید می بینند و بعضی آن را آبی - سیاه.

بالاخره این لباس چه رنگی است؟

رنگها بسته به نوری که در آن قرار داشته باشند تغییر می کنند. آنچه آبی دیده می شود برای مثال در نور آفتاب یا زیر نور چراغ های خیابان در شب رنگ دیگری دیده می شود.

اما حتی در یک عکس، گروهی رنگ لباس را آبی و گروهی آن را سفید می بینند.

گرچه از پله ها بالا می رود یا پایین می آید؟

این تصویر خطای دید از یک گرچه برای بسیاری از افراد این سؤال را مطرح کرد که گرچه از پله ها بالا می رود یا پایین می آید؟
به دلیل نحوه تابش نور بر روی پله ها، ذهن می تواند تصمیم بگیرد که گرچه بالا می رود یا پایین می آید اما نشانه های دیگری در تصویر نیست که به ذهن کمک کند. اما شاید دم گرچه نشانه ای باشد.

چند دختر در تصویر می بینید؟

این تصویر هم که در شبکه های اجتماعی منتشر شده است باعث حیرت مخاطبان شده است. تصویر با عنوان «همانند اما متفاوت» به

اشتراک گذاشته شده است.

برای مخاطبان کار آسانی نبود که بگویند واقعاً چند دختر در تصویر می بینند.

از فردی که عکس را به اشتراک گذاشته است پرسیدیم و او اشاره کرد که من فقط دو دختر دارم.

دل‌سردی دانش‌آموزان نسبت تعلل در برگزاری کانکور در کشور

فریبا اکبری

به ایران مهاجرت کردند. وی از مسوولان می‌خواهد که در قسمت برگزاری امتحان کانکور و زمان بندی آن به گونه‌ی جدی عمل نمایند. از سوی هم، کار شناسان آموزش در کشور نیز تأکید می‌کنند، که اگر روند برگزاری امتحان کانور به همین منوال ادامه پیدا کند، تعداد زیادی از دانش‌آموزان را بی‌انگیزه خواهد کرد. محمود دولتی از استادانی است که چند سال می‌شود شاگردان را برای سپری کردن امتحان کانکور تدریس می‌کند. او در صحبت با ماهنامه تخصص گفت، متأسفانه در کل سیستم تعلیمی افغانستان مشکل وجود، دارد، اما به تعویق افتادن امتحان کانکور باعث شده است که دانشجویان نسبت سپری کردن امتحان کانکور بی‌انگیزه شوند.

و انگیزه ما نسبت به ادامه دادن یادگیری و تحصیل کم می‌شود، چون با به تعویق افتادن امتحان کانکور درس‌ها را نیز فراموش می‌کنیم." نوید؛ یکی دیگر از دانش‌آموزانی که مدتی زیاد است برای کانکور و راه‌یافتن به دانشگاه آمادگی می‌گیرد، اما تأکید دارد که دانش‌آموزانی مثل خودش نیاز به یک ساختار و زمان‌بندی منظم برای سپری کردن امتحان کانکور دارند. وی اضافه کرد؛ اینکه امتحان کانکور هر بار به تعویق می‌افتد، احساس می‌کنم که نسبت به گذشته بی‌انگیزه شدم. نوید افزود، دوستان بسیاری می‌شناسم که در ابتدا با انگیزه زیاد آمادگی کانکور را شروع کرده بودند، اما با مختل شدن امتحان کانکور این روند را ترک کردند و دنبال حرفه‌ای دیگری رفتند و یا برای کار

در پی نشر خبر مبنی بر به تعویق افتادن امتحان کانکور از سوی امارت اسلامی، شماری از دانش‌آموزانی می‌گویند که مختل شدن روند تحصیلی باعث شده است که آنان نسبت به درس و جذب در ساختار تحصیلی کشور بی‌انگیزه شوند. این دانشجویان می‌گویند، که به دلیل به تأخیر افتادن امتحان کانکور تعدادی از دوستان‌شان که برای رفتن به دانشگاه آمادگی می‌گرفتند، از آمادگی کانکور کناره‌گیری کردند. زهرا ابراهیمی کسی که نزدیک به دو سال برای سپری کردن کانکور آمادگی گرفته است. او بیان می‌کند که این بار دوم است که امتحان کانکور به تأخیر می‌افتد و این باعث شده است که نسبت به آینده دید روشن نداشته باشیم. زهرا می‌گوید: "روز به روز وضعیت روحی

پنج زمین لرزه مرگبار افغانستان

خانه را به طور کامل ویران کرد. خسارات این زلزله بیشتر از صد میلیون دلار تخمین زده شد. سازمان زمین‌شناسی آمریکا زمین‌لرزه قاتل را مرگبارترین زمین‌لرزه سال ۱۹۹۷ در کل جهان توصیف کرد.

سال ۱۹۹۸، دو زلزله در ولایت تخار
 شاید زلزله‌های تخار در ماه‌های فوریه و می در سال ۱۹۹۸، از مرگبارترین زلزله‌ها در تاریخ معاصر افغانستان بوده باشد. آمار کشته‌شدگان هر دو زلزله به بیشتر از هفت هزار رسید و هزارها خانواده خانه‌هایشان را از دست دادند.

اواخر دهه نود میلادی، افغانستان روزهای سختی را تجربه می‌کرد. در بخش اعظم کشور طالبان حاکمیت داشت و در ولایت تخار که دو زلزله در فاصله کم به وقوع پیوست نیروهای وابسته به جبهه ضد طالبان، به رهبری احمدشاه مسعود قرار داشتند.

کمک‌ها به دشواری به مناطق مختلف آسیب‌دیده در ولایت تخار می‌رسید. همچنین گزارش‌دهی دقیق از زلزله‌ها به دلیل بدامنی و جغرافیای دشوارگذر مناطق زلزله‌زده صورت نگرفت. زلزله در بهار سال ۲۰۰۲ در نهرین ولایت بغلان، بیشتر از صد هزار خانواده را بی‌خانمان کرد

۲۰۰۲، زلزله به شدت ۶ درجه ولسوالی نهرین ولایت بغلان را به شدت تکان داد. منابع دولت پیشین افغانستان آمار کشته‌ها در روزهای آینده وقوع زلزله نهرین را بیشتر از ۱۱۰۰ تن اعلام کردند. گفته می‌شود ۹ روستا و حدود صد هزار خانواده بر اثر این زلزله بی‌خانمان شدند.

زلزله در نهرین در نخستین ماه‌های حضور نیروهای ائتلاف بین‌المللی به رهبری آمریکا در افغانستان رخ داد و کمک‌های زیاد بشردوستانه به محل رویداد و به آسیب‌دیدگان به سرعت رسید.

زلزله در مرز افغانستان با ایران
 زلزله به بزرگی ۷.۲ در مرز افغانستان و ایران بیش از ۱۵۰۰ نفر را در هر دو کشور کشت و بیش از ۱۰۰۰۰

بامداد چهارشنبه، اول سرطان/تیر افغانستان شاهدی یکی از مرگبارترین زلزله‌ها در تاریخ معاصرش بود. تنها در ساعات نخست زلزله در ولایت‌های پکتیکا و خوست، آمار ابتدایی جان باختگان بالاتر از هزار نفر اعلام شد. هنوز شماری زیادی زیر آوار مانده‌اند. هم مقام‌های طالبان و هم رهبران سیاسی از طیف‌های مختلف جامعه همصدا خواستار کمک‌های فوری جامعه جهانی به ولایت‌های پکتیکا و خوست شده‌اند.

افغانستان کشور به شدت زلزله‌خیز است و دست کم در سه دهه گذشته به اثر زلزله بیشتر از ده هزار نفر کشته و زخمی شده‌اند و هزارها خانواده سرپناه‌شان را از دست داده‌اند.

سال ۲۰۱۵، زلزله در کوه‌های هندوکش
 روز دوشنبه ۲۶ اکتبر سال ۲۰۱۵، زلزله به بزرگی ۷.۵ کوه‌های هندوکش را به شدت تکان داد. اداره بررسی زمین‌شناسی آمریکا مرکز این زلزله را در عمق ۱۹۶ کیلومتری زمین در نزدیکی‌های ولسوالی جُرم بدخشان اعلام کرد. آمار کشته‌ها بالاتر از صد تن و زخمی‌ها حدود ۶۰۰ تن از سوی مقام‌های دولتی اعلام شد. شماری زیادی هم در پاکستان قربانی این زلزله شدند.

سال ۲۰۰۲ زلزله در نهرین- ولایت بغلان
 شب ۲۶ مارس/مارچ سال

بازدید رییس و تیم انجینیران شورای متخصصان از بازسازی و ترمیم منار پنجم و ساحه تاریخی مزار مولانا جامی

صدمه دیده و انحنای پیدا کرده در حال ترمیم بسیار معیاری و اساسی توسط بنیاد آغا خان در هماهنگی با یونسکو و آمریت ابدات تاریخی ریاست اطلاعات و فرهنگ ولایت هرات می باشد.

همچنان مرمت و بازسازی ساحه تاریخی اطراف مزار مولانا نورالدین عبدالرحمن جامی که به کمک مالی تیکا (نهاد فرهنگی جمهوری ترکیه) تحت نظر آمریت ابدات تاریخی ریاست اطلاعات و فرهنگ هرات جریان دارد.

گفتنی است که بازسازی این بنا توسط شرکت ساختمانی (دیپارسانان) در حال اكمال است.

متخصصان در کشور تلاش کنند آنها را حفظ کنند.

منار تاریخی پنجم مصلی هرات که از اثر حوادث طبیعی و غیر طبیعی (جنگ)

محمد رفیق شهیر، رییس شورای متخصصان هرات و تیم انجینیران

این نهاد، از ترمیم منار پنجم تاریخی مصلی هرات و مرمت کاری ساحه اطراف مزار مولانا نورالدین عبدالرحمن جامی بازدید کردند و ضمن تقدیر از کار ترمیم این دو بنای تاریخی مشوره های شان را در پیش برد بهتر این کار با تیم فنی آن ساحه شریک ساختند.

محمد رفیق شهیر، رییس شورای متخصصان هرات در بازدید از بازسازی این بنای تاریخی بیان کرد، ابدات تاریخی در کشور جز هویت تاریخی ماست و همه ی مردم به ویژه

آبله میمون

چیست و آیا باید نگران

شیوع آن بود؟

از آفریقا مشاهده می‌شد.

بیماران از تماس نزدیک با سگ‌های دشتی به این بیماری مبتلا شدند که توسط انواع پستانداران کوچک وارد شده به کشور، آلوده شده بودند. در مجموع ۸۱ مورد گزارش شده بود اما هیچ کدام منجر به فوت نشدند. در سال ۲۰۱۷ و تقریباً ۴۰ سال پس از آخرین موارد تأیید شده آبله میمون در نیجریه، این کشور بزرگترین شیوع ثبت شده را تجربه کرد. ۱۷۲ مورد مشکوک به آبله میمون وجود داشت و ۷۵ درصد قربانیان را مردان بین ۲۱ تا ۴۰ سال تشکیل می‌دادند.

درمان چیست؟

هیچ درمانی برای آبله میمون وجود ندارد، اما با پیشگیری از سرایت، می‌توان شیوع آن را کنترل کرد. ثابت شده است که واکسیناسیون علیه آبله ۸۵ درصد در پیشگیری از آبله میمون موثر است و هنوز هم گاهی اوقات از آن استفاده می‌شود.

آیا مردم باید نگران باشند؟

کارشناسان می‌گویند ما در آستانه شیوع سراسری نیستیم و به گفته بهداشت عمومی انگلیس، خطر برای عموم مردم کم است.

پروفسور جانان بال، پروفسور ویروس شناسی مولکولی دانشگاه ناتینگهام، گفت: "این واقعیت که تنها یکی از ۵۰ فرد در تماس بوده با بیمار اولیه آلوده، به آبله میمون آلوده شده است، نشان می‌دهد که میزان سرایت ویروس چقدر کم است."

"این اشتباه است که فکر کنیم در آستانه شیوع این بیماری در سراسر کشور هستیم."

دکتر نیک فین، معاون خدمات ملی عفونت در بهداشت عمومی انگلستان افزود: "تاکید بر این نکته مهم است که آبله میمون به راحتی بین افراد پخش نمی‌شود و خطر کلی برای عموم مردم بسیار کم است."

"بهداشت عمومی انگلستان" در حال پیگیری افرادی است که با بیمار تماس نزدیک داشته‌اند تا توصیه‌هایی را ارائه دهند و در صورت لزوم آنها را تحت نظر بگیرند."

پوستی ایجاد می‌شوند که اغلب از صورت شروع می‌شوند، سپس به سایر قسمت‌های بدن، معمولاً کف دست‌ها و کف پا گسترش می‌یابند. این جوش‌ها که می‌توانند با خارش زیاد همراه باشد، تغییر می‌کنند و مراحل مختلفی را طی می‌کند تا در نهایت یک جای زخم ایجاد می‌شود که بعداً می‌ریزد. ضایعات می‌توانند باعث باقی ماندن جای زخم شوند. عفونت معمولاً خود به خود برطرف می‌شود و بین ۱۴ تا ۲۱ روز طول می‌کشد.

چگونه به آن مبتلا می‌شوید؟

آبله میمون می‌تواند زمانی که فردی در تماس نزدیک با فرد آلوده باشد سرایت کند. این ویروس می‌تواند از طریق پوست زخم شده، دستگاه تنفسی یا از طریق چشم، بینی یا دهان وارد بدن شود.

ذره ویروس آبله میمون

این بیماری پیش از این به عنوان یک عفونت مقاربتی توصیف نشده بود، اما می‌تواند از طریق تماس مستقیم در طول رابطه جنسی منتقل شود. آبله میمون همچنین می‌تواند از طریق تماس با حیوانات آلوده مانند میمون‌ها، موش‌ها و سنجاب‌ها یا اشیاء آلوده به ویروس مانند رختخواب و لباس منتقل شود.

چقدر خطرناک است؟

بیشتر موارد این ویروس خفیف است و گاهی شبیه آبله مرغان است و طی چند هفته خود به خود برطرف می‌شود. آبله میمون گاهی اوقات می‌تواند شدیدتر باشد، و گزارش شده است که باعث مرگ و میر در غرب آفریقا شده است.

گسترش این بیماری چقدر شایع است؟

این ویروس ابتدا در یک میمون اسیر شناسایی شد و از سال ۱۹۷۰ شیوع پراکنده‌اش در ۱۰ کشور آفریقایی گزارش شده است.

آبله میمون در سال ۲۰۰۳ در ایالات متحده شیوع یافت که اولین باری بود که این بیماری در خارج

علائم آبله میمون شامل جوش‌ها و التهاب‌های پوستی است که از صورت شروع شده و به بدن سرایت می‌کند. مورد دیگری از آبله میمون در انگلستان گزارش شده است. فرد مبتلا اخیراً به نیجریه سفر کرده بود. در اینجا نگاهی به این بیماری نادر و کمتر شناخته شده می‌اندازیم.

آبله میمون چقدر شایع است؟

آبله میمون توسط ویروس آبله میمون ایجاد می‌شود که یکی از اعضای خانواده ویروس‌های آبله است، اگرچه شدت آن بسیار کمتر است و کارشناسان می‌گویند احتمال سرایت آن کم است.

این بیماری بیشتر در مناطق دورافتاده کشورهای مرکز و غرب آفریقا، در نزدیکی جنگل‌های بارانی استوایی رخ می‌دهد.

این ویروس دو گونه اصلی دارد - آفریقایی غربی و آفریقایی مرکزی.

دو نفر از بیماران مبتلا از نیجریه به بریتانیا سفر کرده‌اند، بنابراین به احتمال زیاد آنها به سوئیه و ویروس غرب آفریقا مبتلا هستند که عموماً خفیف است، اما هنوز تأیید نشده است.

مورد سوم یک کارمند بهداشت بود که ویروس را از یکی از این بیماران گرفته است.

چهار مورد اخیر - سه مورد در لندن و یک مورد در شمال شرق انگلستان - هیچ ارتباط شناخته شده‌ای با یکدیگر یا سابقه سفر ندارند. به نظر می‌رسد آنها این بیماری را در بریتانیا گرفته‌اند. سازمان امنیت سلامت بریتانیا می‌گوید هر کسی که نگران ابتلاست باید به یک متخصص بهداشت مراجعه کند، اما قبل از رفتن به کلینیک یا مطب تماس برقرار کند.

نشانه‌های این بیماری چیست؟

نشانه‌های اولیه شامل تب، سردرد، ورم، کمر درد، درد عضلات و بی‌حالی عمومی است.

هنگامی که تب شروع می‌شود، جوش‌ها و التهاب‌های

شهروندان افغانستان که قرار بود آمریکا بروند در

'گوانتاناموی کوچک'

گیر مانده‌اند

مسئولان

گفته‌اند که در مجموع

هم

هنوز موافقت نکرده

است که آنها را بپذیرد و اجازه اقامت آن‌ها در کوزوو هم یک ساله بوده است که برای بسیاری از آن‌ها تا حدود سه ماه دیگر پایان خواهد یافت.

افغان‌های منتقل شده به کوزوو، که برخی از آن‌ها به مدت ۹ ماه در این کمپ بوده‌اند، شامل افرادی از طیف‌های مختلف هستند. برخی از آنها در دولت پیشین افغانستان سمت‌های بلندپایه‌ای داشتند

وال‌استریت‌ژورنال با یکی از زنان که گفته همسر یکی از مقام‌های ارشد دولت‌های پیشین افغانستان است و در کوزوو به سر می‌برد مصاحبه کرده است. او از جمله افرادی است که اعضای خانواده‌اش اجازه ورود به آمریکا را نیافته‌اند.

او گفته است: "پس از نه ماه طولانی حضور در اینجا، فهمیدم رعایت ابتدایی‌ترین حقوق بشر، سیاستی است که آنها از آن پیروی نمی‌کنند."

ادامه مطلب در صفحه بعدی

پرونده حدود ۲۲ افغان هنوز در حال بررسی است که انتظار می‌رود به ۱۶ نفر از آنها گفته شود که درخواست‌هایشان برای ورود به آمریکا رد شده است، و سرنوشت شش نفر دیگر هنوز مشخص نشده است.

اتاق‌های کوچکی که با پتو و دیواره چوبی از هم جدا شده‌اند

مقامات آمریکا گفته‌اند تصمیم درباره ممانعت از ورود برخی از افغان‌ها به آمریکا از کمپ بوند استید پس از دریافت اطلاعاتی درباره این افراد گرفته شده که نشان می‌دهد آن‌ها "واجد شرایط" نیستند. این مسئولان اما از ارائه جزئیات بیشتری خودداری کردند.

مقامات آمریکایی پیشتر گفته بودند که چنین اطلاعاتی می‌تواند شامل پیوندهای گذشته این افراد با طالبان یا دیگر گروه‌هایی که آمریکا آن را "تروریستی"، یا هم سابقه جنایی در افغانستان می‌خواند، می‌تواند باشد.

سرنوشت افغان‌های باقی‌مانده در این اردوگاه اما نامشخص است چرا که هیچ کشور دیگری

وزارت امور خارجه آمریکا به برخی از افغان‌هایی که ماه‌ها در یک پایگاه نظامی در کوزوو اسکان داده شده‌اند، اطلاع داده است که اجازه ورود به آمریکا را نخواهند داشت. پس از تسلط کابل از سوی امارت اسلامی در اواسط آگوست‌اوت سال گذشته، آمریکا ده‌ها نفر از شهروندان افغانستان را به همراه همسر و فرزندان‌شان به این پایگاه در کوزوو منتقل کرد که در آن جا روندی را هم برای "غربالگری" و طی مراحل باید می‌گذراندند. به گزارش روزنامه وال‌استریت‌ژورنال، به آن عده از افرادی که دارای گرین کارت یا تابعیت آمریکا هستند، گفته شده، در صورت تمایل می‌توانند تنها خودشان به آمریکا برگردند اما بسیاری ترجیح داده‌اند که اعضای خانواده خود را که فاقد این مدارک هستند، ترک نکنند و باهم بمانند.

در گزارش این روزنامه آمریکایی آمده که از ۲۰۰ نفری که به کمپ "بوند استیل" در کوزوو منتقل شده بودند، حدود ۷۰ شهروند افغانستان

در این اردوگاه که آن را "گوانتاناموی کوچک" نامیده‌اند، باقی مانده‌اند.

ادامه مطلب . . .

او گفته است که این انکار، پس از تمام فداکاری‌هایی که شوهرش برای کمک به ماموریت آمریکا در افغانستان انجام داد، نامیدکننده بوده است.

خانواده‌هایی که در کوزوو گیر مانده‌اند می‌گویند که ماه‌هاست در اتاق‌های کوچک و موقتی که با استفاده از تخته و پتو در یک ساختمان بزرگ از هم جدا شده‌اند، زندگی می‌کنند.

چند شهروند افغانستان هم در مصاحبه با وال‌استریت ژورنال گفته‌اند در حالی که ماه‌های زمستان به دلیل برف و دمای یخ‌زدگی زندگی برای‌شان سخت بود، اکنون در هوای گرم حشرات و مارها اذیت‌شان می‌کنند.

یک زن آمریکایی در کوزوو که در هواپیمای نظامی آمریکا از کابل به همراه شوهر افغان و سه فرزند آمریکایی‌اش به این کمپ آورده شده، به این روزنامه گفته است: "این یک بی‌عدالتی مطلق است که بدون دلیل یا توضیح در تاریکی رها شویم... سال‌ها در آمریکا به قانونش اعتماد و از آن تبعیت کردم و اکنون پس از تقریباً یک سال انتظار خانواده من با یک انکار غیر قابل توضیح مواجه شده‌اند."

«به کسانی که مایل به بازگشت به افغانستان هستند کمک می‌کنیم»
وال‌استریت ژورنال از یک سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا نقل کرده که گفته این وزارتخانه تلاش خواهد کرد تا جاهای بدیل را پیدا کند که افغان‌های رد شده از سوی آمریکا را بپذیرد و به هر کسی که داوطلبانه بخواهد به افغانستان بازگردد،

در ماه فبروری افوریه گزارش شد که صدها افغان در اعتراض به کندی روند وضعیت انتقال به کشورهای غربی در روزهای اخیر در محل اسکان موقت خود در ابوظبی برای سه روز تظاهرات کردند. به آنها نیز پس از حدود شش ماه انتظار گفته شده که ممکن است برخی از آنها هرگز به آمریکا برده نشوند.

به گفته معترضان شرایط در این مراکز اسکان موقت "مانند زندان" است و با شروع اعتراضات شماری از افغان‌ها توسط مسئولان "اماراتی" بازداشت شده‌اند.

اعتراض در پاکستان

همچنین حدود دو هفته قبل صدها پناهجوی افغان در پاکستان به خاطر عدم توجه به درخواست‌های پناهندگی‌شان برای بار چندم راهپیمایی اعتراضی کردند. این اعتراضات با شعار "ما را بکشید" برای چند هفته ادامه داشته است و این مهاجران گفته‌اند نهادهای بین‌المللی به شمول کمیساری پناهندگان سازمان ملل به وضعیت آنها رسیدگی نکرده‌اند.

در ماه گذشته نیز شماری از خبرنگاران افغان از جمله خبرنگاران زن که می‌گویند از ترس جان‌شان و برای مهاجرت به یک کشور سوم به پاکستان پناه برده‌اند، در تجمعی اعتراضی از بی‌سرنوشتی در آن کشور شکایت کردند و خواهان توجه به درخواست مهاجرشان شدند.

اخیراً شماری از شهروندان افغانستان که از کابل به آلبانی به خاطر اسکان موقت منتقل شده‌اند نیز از تأخیر در روند رسیدگی و انتقال آن‌ها به آمریکا و کانادا شکایت کردند.

کمک خواهد کرد. او افزوده که تاکنون کسی مجبور کرده نشده تا به افغانستان بازگردد.

بیش از ۱۰۰ هزار شهروند افغانستان پس از فروپاشی دولت مورد حمایت غرب در کابل طی پروازهای مختلف به کشورهای مختلف منتقل شدند. در مورد پیشینه اکثر آن‌ها بررسی‌های امنیتی در کشورهای اولیه‌ای که برده شدند، انجام شد.

تاکنون حدود ۷۶ هزار افغان به آمریکا منتقل شدند و هزاران نفر هم به کشورهای دیگر از جمله آلمان، بریتانیا و کانادا اسکان داده شدند.

اعتراض مهاجران افغان در امارات و پاکستان

در چند ماه گذشته گروه‌هایی از شهروندان افغانستان که در جریان عملیات تخلیه به کشورهای دیگر منتقل شدند، هم نسبت به عدم رسیدگی آمریکا به آن‌ها و عدم انتقال‌شان به آمریکا یا کشورهای دیگر اعتراض کرده‌اند.

کارخانه‌های نمک‌زدایی هسته‌ای،

راه‌حل مشکل کمبود آب

برای دهه‌ها مهندسين در اين فكر بودند كه چگونه مي‌توان با كمك شناورهاي داراي انرژی هسته‌اي سيستم‌هاي نمك‌زدائي از آب دريا را پياده كنند.

شرکت Core Power می‌خواهد از شناورهایی که شبیه کشتی باری کوچک هستند، استفاده کند و تجهیزات نمک‌زدایی را در داخل کانتینرهای کشتی قرار دهد. به این ترتیب راکتور هسته‌ای در قلب این کشتی قرار می‌گیرد و می‌تواند مقدار قابل توجهی از انرژی مورد نیاز را فراهم کند. به گفته می‌کال، بو، انرژی هسته‌ای تولید شده کشتی‌های مخصوص نمک‌زدایی متغیر بوده و می‌تواند از ۵ تا ۷۰ مگاوات باشد. با نیروی هسته‌ای پنج مگاواتی، می‌توان هر روز ۳۵ هزار متر مکعب آب نوشیدنی بیرون کشید- یا ۱۴ برابر آب استخرهای شنای المپیک.

تکنولوژی نمک‌زدایی، برای خارج کردن نمک از آب شور، آب دریا را با فشار از یک لایه نیمه نفوذپذیر رد می‌کند. حرکت مولکول‌ها در مایع در حین عبور از این لایه (آسمز) مواد معدنی را خارج کرده و آب شیرین و آب نمک را از هم جدا می‌کند.

لایحه مطلب در صفحه بعدی

می‌کال بو، مدیر اجرایی شرکت کر پاور، که طراح این نوع کارخانه‌های نمک‌زدایی است می‌گوید می‌توانید این کشتی‌ها را به طور متناوب به این طرف آن طرف ببرید و مخزن‌ها را پُر کنید.

ممکن است اجرای این برنامه دست‌نیافتی به نظر برسد ولی نیروی دریایی آمریکا در جریان سوانحی که در گذشته اتفاق افتاده، توانسته بود با کمک کشتی‌هایی که با انرژی هسته‌ای حرکت می‌کنند، آب آشامیدنی فراهم کند و روسیه هم اکنون دارای یک ایستگاه نیروی هسته‌ای شناور است که می‌تواند در صورت لزوم انرژی لازم برای تسهیلات نمک‌زدایی از آب را فراهم کند. هم اکنون در سراسر جهان حدود ۲۰ هزار کارخانه نمک‌زدایی وجود دارد که تقریباً همه آنها در خشکی قرار دارند. اکثر این کارخانه‌ها در عربستان سعودی، امارات متحده عربی و کویت و بقیه در سایر کشورها از جمله بریتانیا، چین، آمریکا، برزیل، آفریقای جنوبی و استرالیا احداث شده‌اند.

ولی برخی از مهندسين می‌گویند اگر روند نمک‌زدایی در دریا صورت گیرد ارزان‌تر تمام خواهد شد چون آب دریا را می‌توان آسان‌تر با تلمبه بالا آورد.

سازمان ملل متحد می‌گوید در تمام قاره‌ها مردم با کمبود آب مواجهند.

اگر چه خاک زمین را دریاها و اقیانوس‌ها احاطه کرده، متأسفانه تنها بخش کوچکی از این آبها- حدود دو ونیم درصد- آب شیرین است و پیش بینی می‌شود تقاضا برای آب آشامیدنی تا سال ۲۰۳۰ تریلیونها متر مکعب از میزان عرضه فراتر رود.

کارخانه‌های نمک‌زدایی از آب دریا می‌توانند به عرضه بیشتر آب آشامیدنی کمک کنند.

اما این کارخانه‌ها یکی از گران‌ترین راه‌ها برای تولید آب شیرین محسوب می‌شوند چون باید حجم زیادی از آب را با فشار زیاد با پمپ از لایه خارجی بیرون آورند که لازمه‌اش مصرف بی‌نهایت زیاد انرژی است.

یکی از راه‌حل‌های اساسی می‌تواند استفاده از حامل‌های شناوری باشد که مجهز به تجهیزات نمک‌زدایی هستند.

این کشتی‌ها را که با راکتورهای هسته‌ای هدایت می‌شوند و حامل آب آشامیدنی و انرژی هستند می‌توان به جزایر یا نزدیک سواحل که با خشکسالی مواجهند، انتقال داد.

کلمه مطلب . . .

این تکنولوژی به شیوه‌های مختلفی اجرا می‌شود و در طول سال‌ها کارآمدتر شده است. ولی سیستم‌های نم‌زدایی شناور

هیچوقت جنبه تجارتي پیدا نکرد چون هنوز لازم بود که با پمپ‌های واقع در بستر دریا، آب را بالا آورد، به همین جهت پمپ‌ها را جمع کردیم».

درصد بیشتر از تسهیلات نم‌زدایی سنتی واقع در خشکی باشد. در حال حاضر این شرکت در حال ساختن نمونه کوچک این مدل است و امیدوار است اولین تسهیلات نم‌زدایی تجارتي‌اش را در سال ۲۰۲۳ در فیلیپین راه اندازی کند.

رایا داده، مدیر لاپراتوار تکنولوژی انرژی پایدار در دانشگاه بیرمنگام می‌گوید چنین ایده‌هایی و پروژه Core Power "نویدبخش" هستند. ولی تسهیلات نم‌زدایی شناور علاوه بر مزایا معایبی هم دارد. از لحاظ انتقال آب نم‌زدایی شده به خشکی هنوز چالش‌هایی وجود دارد و یافتن نیروی کاری که هم تجربه کار در دریا و هم تخصص نم‌زدایی را داشته

هنوز نسبتا نادر هستند.

اما عربستان سعودی هم اکنون سه قایق بزرگ نم‌زدایی را که بزرگترین قایق‌هایی است که تا کنون به این منظور ساخته شده، تحویل گرفته. به این ترتیب آیا

می‌توان گفت که استفاده از کارخانه‌های

نم‌زدایی شناور شروع شده؟

شرکت مهندسی اُسان، که سیستم موسوم

به واترفانتین، را پیاده کرده در این باره

ایراز خوش‌بینی می‌کند.

کایل هاپکینز، مدیر عامل اجرایی این

شرکت می‌گوید مهندسی اُسان دارای

طرح‌های مختلفی است از کشتی‌های

بزرگ گرفته تا گوی‌های کوچک شناور،

ولی تمام آنها بر یک اساس کار می‌کنند.

ولی تفاوت بزرگ این است که به جای

استفاده از نیروی هسته‌ای، همه آنها از

آنچه که تکنولوژی نم‌زدایی از زیر

دریا خوانده می‌شود و ده سال از عمر آن

می‌گذرد، استفاده خواهند کرد.

آقای هاپکینز می‌گوید «این تکنولوژی

او در باره نحوه کار این سیستم توضیحی نداد

ولی گفت سیستم واترفانتین، از مزیت فشار

بیشتر در بستر دریا برای انتقال آب استفاده

می‌کند بدون این که موجب افزایش هزینه

انرژی شود.

آقای هاپکینز تخمین می‌زند که کارآمدی

انرژی حاصل از این تکنولوژی می‌تواند ۳۰

باشد مشکل است.

رایا داده، خاطر نشان می‌سازد که بشر

نهایتا به منابع آبی بیشتری نیازمند است به

خصوص که به دلیل عوارض ناشی از تغییرات

اقلیمی در آینده حرارت کره زمین بیش از یک

و نیم درجه سانتیگراد افزایش خواهد یافت

و این «تاثیر فاجعه باری برای آب خواهد

داشت».

امی چایلدرس، از دانشگاه کالیفرنیا جنوبی،

در اشاره به سیستم‌های نم‌زدایی در

خشکی می‌گوید سیستم‌های کوچک‌تر

نم‌زدایی می‌تواند تاثیر این تکنولوژی

بر محیط زیست را کاهش دهد.

آب بسیار شوری که پس از نم‌زدایی

باقی می‌ماند برای زندگی موجودات

دریایی سم است و مقدار این پسماند بیشتر

از میزان آب شیرین نم‌زدایی شده است.

آقای هاپکینز می‌گوید با سیستمی که

واترفونتین برای شیرین کردن آب به کار

خواهد برد، آبی که پس از نم‌زدایی

باقی می‌ماند آنقدر شور نخواهد بود که

بتوان آن را در ردیف آب نمک قرار داد.

کارگاه آموزشی:
فرصتها، موانع و چشم انداز توسعه در افغانستان

جام جهانی کی برگزار می شود و چرا قطر میزبان شد؟

از صدمین روز وفات
استاد محمد آصف فکرت
در هرات تجلیل شد

از روز اتحاد و یکپارچگی ترکیه در هرات گرامی داشت شد

مجلس خبرگان
کابل